

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 338-520

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

nm t i k ü l f ö l d i h i r e k

1971. április 23.

kk 1. szojuz- 10

ki/zy bh ki m o s z k v a , 1971. április 23./taszsiz/

a taszsiz hirügynökség közép-európai idő szerint hajnali 2 óra 9 perckor jelentette, hogy a szovjetunióban, három űrhajóssal a fedélzetén fellőtték a szojuz-10 űrhajót. az űrhajó parancsnoka vlagyimir satalov ezredes, fedélzeti mérnöke alekszej jeliszjev, kutatómérnöke nyikolaj rukavicsnyikov. az első jelentés szerint az űrhajósok jól érzik magukat és megkezdték a repülési program végrehajtását, a szojuz-10 űrhajó fedélzeti berendezése normálisan működnek.

a szojuz-10 fellövésének feladata, hogy a már a föld körül keringő szaljut űrállomással tudományos kísérleteket hajtson végre, továbbá az, hogy ellenőrizze az űrhajó korszerűsített fedélzeti berendezéseit, az űrhajó kézi és automatikus irányításának orientációjának és stabilizálásának rendszereit különböző feltételek között és orvosi-biológiai kísérleteket végezzenek.

valamivel később kiadott részletes hivatalos jelentés szerint a szojuz-10 űrhajót moszkvai idő szerint hajnali 2.54 órakor / közép-európai idő szerint 0 óra 54 perckor / indították útjára. moszkvai idő szerint 3 órakor az űrhajó rátért az előre kiszámított földkörüli pályára.
/folyt. köv./

- 1 -

5.32

68²⁰

kk 1. /szozuz-10 1. folyt./ bh

mint ismeretes, a szaljut űrállomást április 19-én lötték fel földkörüli pályára. a szozuz-10 most a taszsz közleménye szerint együttes kísérleteket hajt végre az űrállomással. az orvosi-biológiai kísérletek célja, hogy tanulmányozzák az űrutazás különböző tényezőinek hatását az emberi szervezetre.

mint a taszsz közleménye megállapítja, az űrhajó személyzetével tartós rádió és televíziós kapcsolatot tartanak fenn. vlagyimir satalov jelentése szerint az űrhajó normálisan tért rá földkörüli pályájára, az űrhajósok jól érzik magukat, a szozuz-10 fedélzeti berendezései normálisan működnek és az űrkabinban a földihez hasonlóak a létfeltételek.

uv --

kk 2. satalov nyilatkozata

ki/zy bh ki m o s z k v a , 1971. április 23./mti/

a szozuz-10 űrhajó rajtja előtt vlagyimir satalov ezredes, az űrhajó parancsnoka a következő nyilatkozatot tette:

„ kedves elvtársak, barátaim:

tíz évvel ezelőtt erről a történelmi jelentőségű űrrepülésterről indult az első űrutazásra konfitársunk, jurij alekszejevics gagarin.

azóta már sok szovjet űrhajós járt a világűr földkörüli térségében.

ma utjára indul a szozuz-10 űrállomás, hogy folytassa ezt a fontos munkát, a világűr meghódítását a tudomány és a népgazdaság javára. űrhajósok személyzetének a tudományos-technikai kutatások és kísérletek széleskörű programját kell megoldania.

forró köszönetet mondunk a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának és a szovjet kormánynak a megtisztelő bizalomért. az űrhajó személyzete nevében biztosítom önöket: minden erőnket annak szenteljük, hogy teljesítsük a haza által megszabott feladatot.

viszontlátásra a szülőföldön! , /taszsz/

--
- 2 -

5.40 bh

6822

kk 3. az űrhajósok életrajza

ki/zy bh ki m o s z k v a , 1971. április 23./mti/

vlagyimir satalov ezredes, a szovjetunió kétszeres hőse első földkörüli űrutazását 1969 januárjában tette meg a szozuz-4 űrhajó fedélzetén. ez az űrhajó a szozuz-5 űrhajóval együtt megközelítési manővert hajtott végre majd összekapcsolódott s így létrehozták a világ első kísérleti űrállomását.

satalov 1969 októberében indult második űrutazására. ekkor ő volt a parancsnoka a szozuz-6, szozuz-7 és szozuz-8 űrhajókból létrehozott csoportnak.

vlagyimir satalov 43 éves. 1945 óta szolgál a Légierőben, elvégezte a gagarinról elnevezett hadirepülő akadémiát. 1963 óta tagja a szovjet űrhajósok egységének.

satalov küldöttként résztvett a szovjetunió kommunista pártjának kongresszusán, amely április 9-én fejezte be munkáját.

felesége, muza, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a szovjetunió földművelésügyi minisztériumában dolgozik. fia, igor egyetemi hallgató, jelena lánya iskolába jár. satalov apja vasuti munkás volt a háború időszakában megkapta a szocialista munka hőse címet. az űrhajós édesapja 1970-ben halt meg. édesanyja zója, nyugdíjas.

alekszej jeliszejev az űrhajó fedélzeti mérnöke ugyan csak a szovjetunió kétszeres hőse. ő a szozuz-5 űrhajón indult első űrutazására 1969 januárjában és a világűrben átszállt a szozuz-4 űrhajó kabinjába.

második utját még ugyanabban az évben tette meg: októberben ő volt a szozuz-8 űrhajó fedélzeti mérnöke. Ez az űrhajó két másik társával, a szozuz-6-tal és a szozuz-7-tel hajtotta végre a csoportos űrrepülést, amelyben satalov is résztvett.

jeliszejev a moszkvai bauman technikai főiskola végzett növendéke, 36 éves. a technikai tudományok kandidátusa, tervezőintézetben dolgozik.

/folyt. köv./

- 3 -

5.50 bh

6830

✓ A szozuz -10 fedélzeti mérnöke, ugyancsak küldött volt az szkp XXIV. kongresszusán. tagja a komszomol központi bizottságának.

kk 3. /ürhajósok 1. folyt./ bh

felesége, Larisa szintén a technikai tudományok kandidátusa és férjéhez hasonlóan tervező intézetben dolgozik. 1960-ban született leányuk, Jelena. Alekszej Jeliszejev édesanyja, Valentyina, a kémiai tudományok doktora, egyetemi tanár, a Szovjetunió tudományos akadémiájának fizikai intézetében dolgozik.

az űrhajó harmadik utasa Nyikolaj Rukavisnyikov kutatómérnök. ő a személyzet ujonca. 1932-ben született tomszki szibériai városban. szülei vasutasok voltak. anyja és apja olyan expedícióban vettek részt, amely a Szovjetunió különböző területein új vasutvonalak építésének helyét jelölte ki.

Rukavisnyikov 1951-ben fejezte be középiskolai tanulmányait a moszkvai mérnöki-intézet hallgatója lett. egyetemi tanulmányait 1957-ben fejezte be a tervezőintézetben kezdett dolgozni. kiváló szakembernek bizonyult, aki bonyolult mérnöki feladatokat szervezett meg.

1967-ben került a szovjet űrhajós egységbe.

itt sikerrel végezte el a felkészülést az űrutazásokra, minden különleges kísérlet során helytállt, elmélyült elméleti tudásról adott tanubizonyítást és bebizonyította, hogy rendelkezik az űrállomás kutató mérnökének minden szükséges adottságával.

Rukavisnyikov tagja a Szovjetunió kommunista pártjának. édesanyja, Galina már nyugdíjas, apja 1962-ben halt meg. felesége, Nyina egy gépipari vállalat vezető technikus. Vlagyimir fiuk 1965-ben született.

--

kk. 4. a szaljut folytatja útját
ki/zy bh ki m o s z k v a , 1971. április 23./mt/

a földi irányító központból jelenti a Taszsz, hogy az április 19-én utnak indított szaljut tudományos űrállomás folytatja útját. április 23-án reggel 4 óráig /közép-európai idő szerint/ 66 fordulatot tett meg a föld körül.

az űrhajó fedélzetéről érkező telemetrikus és tudományos adatokat a koordinációs számítóközpontban dolgozzák. a telemetrikus adatok szerint a szaljut fedélzeti rendszerei és tudományos berendezései normálisan működnek.

a Szovjetunió területén, illetve a Szovjetunió tudományos akadémiájának hajóin elhelyezett megfigyelő állomások folytatják az űrállomás megfigyelését és irányítását./Taszsz/

--

- 4 -

5.55 bh

68²⁷

kk 5. szojuz-10 nyugati visszhang

fi bh ki

1971. április 23./mt/

valamennyi nyugati hírügynökség gyorsírban, részletesen ismertette a Taszsz szovjet hírügynökség jelentését a szojuz-10 űrhajó felbocsátásáról.

Satalov, a szojuz-10 parancsnoka - mutat rá az ap - veterán űrpilóta, aki résztvett a szojuz-4 és szojuz-5 űrhajó 1969 januárjában történt összekapcsolásában.

a Jodrell Bank-i csillagvizsgáló egyik szóvivője azt mondta, hogy a Taszsz jelentése az angol tudósok számára nem érkezett váratlanul. jóllehet a csillagvizsgálónak nem volt előzetes értesülése a felbocsátásról, mindazonáltal számítottak szovjet űrhajó kilövésére.

Heinz Kaminski, a bochumi űrkutató intézet igazgatója

pénteken a korahajnali órákban kijelentette, hogy intézetében „erősen és érthetően vették a szojuz-10 jelzéseit,„

Henry Shapiro, az UPI moszkvai tudósítója azt írja, hogy az egyesült államok 1973 közepe előtt nem tervez a Szovjetunióhoz hasonló nagyszabású tudományos vállalkozást./UPI, AFP, Reuter, AP, DPA/

--

kkk 6. szovjet űrkísérletek

ki/zy bh ki

m o s z k v a , 1971. április 23./mt/

a szojuz-10 űrhajó felbocsátása kapcsán a Taszsz hírügynökség összefoglalót adott a szovjet űrhajókkal végzett kísérletekről.

az ember közvetlen részvétele az űrkutatásban 1961 április 12-én kezdődött meg, amikor Jurij Gagarinnal a fedélzetén útjára indult a Voszток űrhajó. „Gagarin útja az ismeretlenbe tett lépés volt, az az első lépés, amelyet mindig a legnehezebb megtenni,„ - mondta erről Msztyiszlav Keldis, a Szovjetunió tudományos akadémiájának elnöke néhány nappal ezelőtt, az első űrutazás tizedik évfordulója alkalmából rendezett moszkvai ünnepségen.

/folyt. köv.

6.00 bh

- 5 -

68⁴⁰

kk 6. /szovjet űrkíséreltek... folyt./ bh

1961 augusztusában indult földkörüli pályára german tyitov űrhajója.

a világűr meghódításának következő állomása 1962 augusztusa volt, amikor andrijan nyikolajev és pavel popovics űrhajói csoportos űrrepülést hajtottak végre. ekkor továbbítottak először televíziós képet a földre az űrhajósokról s ezzel megvetették a kozmovízió alapjait.

1963 júniusában hajtottak végre valerij bikovszkij és valentyina tyereskova páros űrrepülését.

az egyszemélyes vosztok űrhajó repülési programjának sikeres végrehajtása lehetővé tette, hogy áttérjenek a többszemélyes voszhoz űrhajók indítására. ezzel a típusu űrhajóval először 1964 októberében hajtottak végre űrutazást. az űrhajó parancsnoka vlagyimir komarov volt, a tudományos munkatárs konsztantyin feoktyisztov, az orvos borisz jegorov. a tudós és az orvos jelenléte az űrhajó kabinjában lényegesen kiszélesítette a tudományos kutatási programot.

1965 márciusában elvileg új lépésre került sor a világűr meghódításában. alekszej leonov, a voszhoz-2 űrhajóról, - amelyet pavel beljajev vezetett - kilépett a világűrbe. körülbelül husz percet töltött a kabinon kívül.

új szakaszt nyitott meg a pilóta által irányított űrhajók repülésében a szojuz típusu űrhajók bevezetése. ennek az űrhajónak a pilótafülkén kívül olyan része is van, amelyben tudományos kísérleteket végezhetnek, illetve pihenhetnek az utasok. az űrhajó fedélzeti kormányzó hajtóművei gazdaságosak, tudományos felszerelése sokoldalú. az űrhajó nagy manőverező képességével együtt ezek a tényezők széleskörű kutatóprogram elvégzését teszik lehetővé.

a szojuz-1 űrhajó útjára 1967 áprilisában került sor. az ut célja az volt, hogy kipróbálják az új típusu űrhajót. a leszállás során a szojuz-1 sikeresen lefékeződött a légkör sűrűbb rétegeiben, de a leszállás során vlagyimir komarov űrhajós hősi halált halt.

1968 októberében folytatták a szojuz-típusu űrhajókkal végzett kísérleteket. ennek során a szojuz-3, amelyet georgij beregovoj vezetett, megközelítette az utas nélkül fellőtt szojuz-2 űrhajót.

/folyt. köv./

6.10 bh

618⁴⁵

- 6 -

kk 6. / szovjet űrkíséreltek... 2. folyt./ bh

1969 januárjában a szojuz-4, - amelynek parancsnoka vlagyimir satalov volt - és a szojuz-5, fedélzetén háromtagú személyzettel: borisz volinovval, alekszej jeliszejevvel és jevgenyij hrnovval megközelítési, majd összekapcsolási manővert hajtott végre. ezzel létrehozták a világ első kísérleti űr-állomását, amely földkörüli pályán keringett.

1969 októberében egyszerre három szovjet űrhajó keringett földünk körül: a szojuz-6, a szojuz-7 és a szojuz-8. a három űrhajó csoportos űrrepüléseiben hét űrhajós vett részt a munkában: georgij sonyin, valerij kubaszov, anatólij filipcsenko, vlagyiszlav volkov, viktor gorbatko, vlagyimir satalov és alekszej jeliszejev. az űrhajósok komplex tudományos kísérleti programot hajtottak végre, kölcsönösen megközelítették egymás hajóját kidolgozták a különböző irányítási módszereket. valerij kubaszov elsőnek próbálta ki azokat a módszereket, amelyekkel a világűr vákuumában fémek hegesztését lehet végrehajtani.

1970 júniusában indult földkörüli útjára a szojuz-9, amelynek parancsnoka andrijan nyikolajev, fedélzeti mérnöke pedig vitalij szevasztyjanov volt. ez az űrhajó állította fel az űrutazás időtartamának világcsúcst: a két űrhajós 424 órát töltött az uton./taszsz/

..-

kk 7. nixon és az ifjúság

kt bh ki w a s h i n g t o n , 1971. április 23./mti/

köves tibor, az mti washingtoni tudósítója jelenti:

a fehér ház kezdeményezésére összehívott összamerikai ifjúsági konferencia, amely egy héten át ülésezett egy colorado-i üdülőhelyen, a nixon elnök számára kidolgozott ajánlások elfogadása után csütörtökön befejezte munkáját.

az 50 amerikai állam ifjúságának képviselőit kiválasztott és általában „méréseltnek”, tekintett több mint 1000 küldött 3:1 arányú többséggel hagyta jóvá azt az ajánlást, amely követeli, hogy az usa szüntessen meg minden szárazföldi, légi és haditengerészeti tevékenységet egész indoknában, s legkésőbb 1971 december 31-ig maradéktalanul vonja vissza, az amerikai katonai erőket indoknából.

nixon elnök azt követően határozta el az „amerikai ifjúság szavának”, meghallgatását, hogy a törvényhozás 21 évről 18-ra csökkentette a szavazati joggal rendelkező állampolgárok korhatárát, s így az 1972-es elnökválasztásokon 11 millió új fiatal választó járul az urnákhoz.

/folyt. köv./

6.25 bh

618²⁷

- 7 -

kk 7. /nixon és ... folyt./ bh

kinos meglepetés az elnök számára, hogy az általa kezdeményezett ifjúsági konferencia ajánlásai a háboru elítélése mellett a többi között olyan pontokat is tartalmaznak, mint a következők: az elnök félében belül álljon a televízió-kamerák elé és az egész ország nyilvánossága előtt bélyegezze meg a faji megkülönböztetést. az elnök hirdessen amnesztiát azoknak a fiataloknak, akik a katonabehívó parancs teljesítését megtagadták, vagy külföldre szöktek a behívó elől. 1972-től kezdődőleg 50 milliárd dollárban állapítsák meg az évi katonai költségvetés maximumát /jelenleg 76 milliárd/ és a nemzeti költségvetés negyed részét közoktatásra irányozzák elő.

-.-

kk 8. szegény bert...

su bh ki l o n d o n , 1971. április 23./mti/

sugár andrás, az mti londoni tudósítója jelenti:

bert crocker, az 58 éves plymouthi teherautó-soffőr, aki a héten megnyerte a világ eddigi legnagyobb egyéni totózsákmányát, a 401.000 fontnál is nagyobb főnyereményt, egy -szerűen nem tudja, mit kezdjen a rengeteg pénzzel.

a nyeremény, amely körülbelül 28 millió forintnak felel meg, teljesen váratlanul köszöntött be berthez és ivy nevű feleségéhez: az idős soffőr a héten nem is nézte meg, nyert-e valamit, ugyanis 25 éve totózik, de még életében egyszer sem volt meccsen és sohasem nyert nagyobb összeget. nem iszik, nem dohányzik, utálja a nagyvárosi életet - nem is hajlandó londonba utazni a 401.792 fontos csekk átvételére - és még sohasem járt külföldön. fantáziája egyelőre addig terjed, hogy kis házat akar építeni, új kocsit akar venni magának és a pénzből kisebb-nagyobb ajándékot ad régi barátainak, akik munkás élete során itt-ott kisegítették.

még az sem biztos, hogy ezután nem fog hajnalban felkelni. bert mindig négy órakor kel.

felesége, mrs. ivy crocker így nyilatkozott: ,, jó dolog ez a nagy pénz, de a legfontosabb az, hogy mindketten egészségesek vagyunk és szeretjük egymást,,.

-.-

- 8 -

6.35 bh

68⁵⁰

kk 9. v á r h a t ó

by szb pi 1971. április 23. péntek /mti/

moszkva: a sozju-10 és a szaljut keringése

szófia: bkp-kongresszus

párizs: szvsz-ülésszak

genf: az ensz európai gaudasági bizottságának ülése

belgrád: tito fogadja chaban-delmast, aki délután szkopjéba utazik

phnom penh: az új kormány összetétele

uj delhi: kelet-pakisztáni helyzetjelentés

rio de janeiro: scheel brasiliába utazik

washington: rogers sajtóértekezlete /16.30 ó/

-.-

kk 10. tusz

ml/sp szb pi z ü r i c h , 1971. április 23. /mti/

pénteken hajnalban visszanyerte szabadságát Louise kneissl, ausztria zürichi konzulátusának vezető beosztású munkatársa, akit egy emberrabló hétfő óta tartott fogságban dinamittal és benzinnel teli szobájában.

az emberrabló, fernand müller zürichi lakos azzal fenyegetőzött, hogy foglyával együtt felrobbantja a lakást és az épületet, ha csak nem teljesítik követelését és nem biztosítanak neki, feleségének és két lányának franciaországban menedékjogot.

a rendőrség részleteket nem közölt, így nem tudni, hogy az emberrabló még mindig a lakásban van-e és a hatóságok teljesítik-e müller követelését. /reuter/

-.-

7.55/szb

-9-

68⁵²

kk 11. r ö v i d h i r e k

ml/sp szb pi

1971. április 23. /mtl/

m i a m i

fegyvertelenül akarta olaszországba kényszeríteni csütörtökön a 37 éves frank anile amerikai állampolgár a new york és miami között közlekedő egyik utasszállító gépet. a pilóták a merénylőnek azt mondták, hogy miámban üzemanyagot kell felvenni, de ott a gépet már az fbi ügynökei várták. amikor frank anilel megmotozták, kitűn, hogy nem volt nála semmiféle fegyver. /ap/

w a s h i n g t o n

egyhetes hivatalos látogatásra csütörtökön washingtonba érkezett julio salvador, a spanyol légierők főparancsnoka. /ap/

b r ü s s z e l

huszonötezer belga szénbányász lépett csütörtökön sztrájkba. a bányászok a nyugdíjkorhatár leszállítását követelik. /reuter/

c o l o m b o

a ceyloni hatóságok úgy döntöttek, hogy kiutasítják az országból robert taylor, a upi amerikai hírügynökség tudósítóját. az újságíró a hatóságok megkerülésével fényképfelvételeket próbált kicsempészni ceylonból. /ap/

p á r i z s

élet- és munkakörülményeinek megjavítását követelve csütörtök este ötórás sztrájkba lépett az afp francia hírügynökség műszaki személyzete. /dpa/

/folyt.köv./

8.00/szb

-10-

618⁵⁴

kk 11. /rövid... 1. folyt./-szb

p e k i n g

ötizben sértette meg egy amerikai katonai repülőgép csütörtökön a kínai népköztársaság kuantung-tartományának légiterét. a kínai népköztársaság külügyminisztériumának szóvivőjét felhatalmazták, hogy a provokációval kapcsolatban nyilvánosságra hozza a 491. komoly figyelmeztetést. /uj-kina/

c a r a c a s

harmadik napja tüntetnek a caracasi diákok az elavult oktatási rendszer és a létfenntartási költségek emelkedése ellen. a kivезényelt rendőrök tüzet nyitottak és két diákot megöltek, többet megsebesítettek. /ap/

L o n d o n

robbanás történt, majd tűz ütött ki péntekre virradóan az egyik londoni penzióban. a szerencsétlenséget gázzsivárgás okozta. az anyagi kár tetemes, de sebesülés nem történt. /afp/

n e n d a z

felrobbant egy transzformátor a svájci nendaz közelében levő vízierőműben. az anyagi károkat ötven millió frankra becsülik. /afp/

n e w y o r k

robert bourassa, quebec tartomány miniszterelnöke csütörtökön európai körutját befejezve new yorkba érkezett. a miniszterelnök kétnapos new york-i látogatás után visszatér kanadába. /afp/

--

8.05/szb

-11-

618¹⁵

kk 12. a veteránok győzelme

kt szb pi w a s h i n g t o n , 1971. április 23.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti

a háboru ellen tüntető veteránok és a nixon-kormány washingtoni erőpróbája csütörtökön este a veteránok teljes győzelmé-
re végződött.

a legfelső bíróság épülete előtt letartóztatott több mint 100 veteránt 2 órán belül szabadon engedték, miután a fejenként kiszabott 500 dolláros pénzbüntetést egy „magas helyről”, érkezett telefonutasítás hatására 10 dolláros pénzbírságra változtatták.

az igazságügyminisztérium szóvivője később közölte, hogy a kormány nem kíván élni a legfelső bíróságnak a kormány kérésére hozott előző napi döntésével, amelynek értelmében a veteránoknak távoznok kellett volna a mall-ról, a capitolium tövében felállított éjszakai táborhelyükről. miután a veteránok dacoltak a bírósági döntéssel, a kormány nem merete kivezényelni karhatalmi erőt a közvélemény rokonszenvét élvező veteránok el-távolítására.

hírek szerint számos törvényhozó óvta a kormányt a tüntető veteránok további provokálásától. az interveniálásra állítólag azután került sor, hogy a szenátus külügyi bizottsága előtt john kerry volt tengerészhadnagy, a háboruellenes veteránszervezet egyik vezetője drámai hatású nagy beszédben bélyegezte meg a kormányt, amely „egy értelmetlen háboruba küldte meghalni az amerikai fiatalokat, s megtagadja azokat, akik testben és lélekben megnyomordva hazatértek ebből a háborúból,,.

„a kormány - folytatta - most nem akar tudni az általa alkotott szörnyetegről, amelyet rászabadított az indoknai népekre, s amely most amerikát fenyegeti felemészítéssel. közülünk sokan kezüket, lábukat, arcukat, vagy szemüket hagyták vietnamban és mindannyian hazahoztuk a felperzselt földek, az elpusztított falvak és a szabadság nevében lemészárolt emberek kinszenvedésének borzalmas, egész életünkben kísértő emlékét. nixon elnök azt mondta, hogy nem akar úgy bekerülni a történelembe, mint az első amerikai elnök, aki háborut vesztett. de milyen joggal követeli az elnök - és önök, a törvényhozók - bármelyik amerikai fiatalembertől, hogy ő legyen az utolsó, aki meghal ebben az értelmetlen háboruban? - tette fel a kérdést john kerry.

a zsufolásig megtelt szenátusi üléssteremben mindvégig visszafojtott figyelem kísérte, majd kitörő óváció fogadta a megrendítő beszédet.

--

8.12/szb

-12-

68²⁰

kk 13. rogers

br/so bh pi w a s h i n g t o n , 1971. április 23./mti/

william rogers amerikai külügyminiszter péntek délután sajtóértekezletet tart. ezen jelenti be május elejére tervezett közel-keleti körútjának részleteit. a körút során rogers ellátogat libanonba, jordániába, egyiptomba, szaud-arábiába és izraelbe, hogy megbeszéléseket folytasson a közel-keleti problémákról. a külügyminiszter csütörtökön nixon elnökkel a fehér házban tárgyalta meg uti feladatait.

beirut-i forrásokból származó értesülések szerint az amerikai diplomácia vezetőjét május 2-ra várják a libanoni fővárosba. előzőleg rogers részt vesz a cento ankarai miniszteri értekezletén.

természetesen a tervezett közel-keleti diplomáciai körút legfontosabb állomása kairó lesz. a hírügynökségek megjegyzik, hogy john foster dulles 1953. évi egyiptomi látogatása óta most először várnak amerikai külügyminisztert kairóba.

mint már jelentettük, michael sterner, az amerikai külügyminisztérium egyiptomi referatúrájának vezetője, csütörtökön másfélórás megbeszélést folytatott anvar szadattal, az eak elnökével kairóban. a találkozó után az egyesült államok érdekeit képviselő kairói diplomaták kijelentették, hogy szadat elnök üdvözölte rogers kairói látogatási tervét./reuter, afp/

--

kk 14. u thant

br/so bh pi n e w y o r k , 1971. április 23./mti//

u thant ensz-főtítkár csütörtökön este fogadta joseph b tekoahot, izrael ensz-küldöttségének vezetőjét. a megbeszélés után tekoah kijelentette: u thant a jövőhét folyamán genfben találkozik gunnar jarringgal, az ensz-közel-keleti főmegbizottjával. a főtítkár a pénteki nap folyamán valószínűleg személyesen jelenti be utazási tervét.

jarring jelenleg svédország szovjetunióbeli nagykövete-ként moszkvai állomáshelyén tartózkodik./reuter, ap, upi/

--

8.10 bh

- 13 -

68²⁵

kk 15. jordánia

br/so bh pi b e i r u t , 1971. április 23./mti/

jordániában a körülbelül egyhetes, viszonylag nyugodt periódus után, csütörtökön este ismét összecsapások voltak a palesztinai gerillák és a jordániai hadsereg egységei között.

a palesztinai ellenállás egyik közleménye szerint a lövöldözés az irbid környéki gerillatámaszpontnál kezdődött, amikor a hadsereg egyik egysége feltartóztatott egy palesztin teherautót. a gépkocsi vezetőjét a katonák elhurcolták. az incidens nyomán megindult csatározás a késő éjszakai órákig tartott.

a palesztinaiak egy másik közleményben pénteken reggel közölték, hogy a kormányerők dzsaras város térségében megtámadták támaszpontjaikat./ap/

--

kk 16. nszk- chile

ml/sp bh pi rio de janeiro , 1971. április 23./mti/

walter scheel nyugatnémet külügyminiszter csütörtökön négynapos hivatalos látogatásra rio de janeiroba érkezett. a repülőtéren adott nyilatkozatában kijelentette, hogy nyugatnémetország chilei nagykövete, akit az ndk-nak chile részéről történt diplomáciai elismerése után tanácskozássra rendelték vissza bonnba, hamarosan ismét elfoglalja santiago állomáshelyét.

a külügyminiszter ugyanakkor utalt arra, hogy az nszk-ban a közeljövőben „igen komolyan, megvitatják bonn és santiago kapcsolatainak valamennyi aspektusát. az a körülmény, hogy chile elismerte az ndk-t - fűzte hozzá - „nem marad hatás nélkül, a chilével kapcsolatos nyugatnémet politikára./upi, reuter/

--

- 14 -

8.17 bh

6 30

kk 17. fasiszta merényletek

ml/sp szb pi m i l á n ó , 1971. április 23. /mti/

három bomba robbant péntek hajnalban milánóban. fasiszta provokátorok az egyik bombát az olasz kommunista párt milánói székháza, a másikat pedig az olasz szociáldemokrata párt itteni épülete elé hajították. a harmadik bomba sztrájkoló munkások közepében robbant fel. az anyagi károk nagyok, de sebesülés nem történt.

a fasiszta merénylők közül hármat elfogtak.

milánóban nem egészen egy héten belül fasiszt a provokátorok már itzenegy merényletet követtek el. /ap/

--

kk 18. elnökjelölt-pályázók válasza nixon elnöknek

kt szb pi w a s h i n g t o n , 1971. április 23.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön este 6 szenátor, a demokratapárti elnökjelöltség 6 nyílt és titkos pályázója jelent meg a képernyőn az nbc tv-hálózat „indokina - más nézőpontból,„ című adásában, hogy válasszon nixon elnök április 7-én elhangzott rádió- és tv-beszédére.

egyedül henry m. jackson, a „héja,„ nézeteiről ismert washington állambeli szenátor ellenezte a határidőhöz kötött kötelezettségvállalást az amerikai csapatok kivonására. a többi öt szenátor - hubert humphrey, george mcgovern, birch bayh, harold e. hughes és edmund muskie - egybehangzóan sürgette nixon elnököt: nyilvánosan vállaljon kötelezettséget az indokinában levő amerikai fegyveres erők teljes kivonására, legkésőbb 1971. december 31-ig bezárólag.

a szenátorok egyenként válaszoltak nixon elnöknek és sorra megcáfolták a „vietnamizálás,„ , illetve a háború folytatásának igazolására felhozott érveit.

hubert humphrey, lyndon b. johnson volt alelnöke, nixon demokratapárti ellenfele az 1968-as elnökválasztásokon, elutasította a fehér ház jelenlegi lakójának azt az érvelését, hogy a demokratapárti kormányzattól „örökölte,„ a háborút, rámutatott, hogy a vietnami háborúhoz vezető amerikai „elkötelezettség,„ a demokratapárti trumannal kezdődött, majd a republikánus eisenhower és alelnöke, nixon kötelezte el az usa-t a diem-rezsím támogatására, s ez folytatódott a demokratapárti john kennedy és lyndon johnson kormányzatának fegyveres beavatkozásával, ami a republikánus nixon elnöksége alatt ma is tart. „a vietnami háború nem demokrata-, vagy republikánuspárti, hanem kétpárti felelősség,„ - mondotta.
/folyt.köv./

8.45/szb

-15-

kk 18. /elnökjelölt-... 1. folyt./-szb

george mcgovern megállapította, hogy nixon elnök politikája „nem hozza haza az amerikai hadifoglyokat, nem szünteti meg az amerikai csapatokat fenyegető veszélyeket és nem teszi lehetővé a háboru tárgyalásos befejezését.„ a szenátor emlékeztetett rá, hogy a vdk és a dvk ismételten kijelentette: csak akkor lehet tárgyalni minden más kérdésről, ha az usa határidős kötelezettséget vállal csapatainak maradéktalan kivonására. „ezt kell tennünk, mert nincs más kiút ebből a háboruból, s ha az elnök erre nem hajlandó, akkor a törvényhozásnak kell megfosztani az elnököt a háboru folytatásához szükséges költségvetési pénzalapoktól.„

birch bayh szenátor „kegyetlen szemfényvesztésnek,„ nevezte nixon elnök hivatkozását az amerikai hadifoglyokra. „a hadifoglyok minden háboruból csak a háboru befejeztével térhetnek haza. nem az amerikai hadifoglyok, hanem a thieu-ky rezsim fenntartása miatt tart az elnök csapatokat vietnamban.„ - mondotta.

harold hughes szenátor nixon elnökkel szemben, aki „amerikai becsületére,„ hivatkozott, kijelentette: „semmilyen becsület nem száll amerikára ennek a borzalmas háborunak akár egyetlen hétével való meghosszabbításából. semmilyen becsületreméltó sincs újabb amerikai életek feláldozásában, még csökkentett veszteségi ráta esetén sem. semmilyen becsület nem száll amerikára ázsiai emberek további tízezreinek, köztük ártatlan polgári lakosoknak, megszámlálhatatlan férfinek, nőnek és gyermeknek a lemészárlásából. semmilyen becsületreméltó sincs abban, hogy szülőföldjüket felpusztalt pusztasággá tesszük.„

az „gyetlen bölcs és becsületreméltó,„ eljárás az - hangoztatta a szenátor - ha az usa azonnal véget vet a háborunak, s az 1954-es genfi egyezmény részvevőinek összehívásával nemzetközi békeértekezleten biztosítják „egész indokina semlegesítését.„

edmund muskie szenátor mintegy összefoglalóként megállapította: „az amerikai nép tudatában van, hogy ez rossz háboru és azt akarja, hogy vessünk véget ennek a háborunak. határidőt kell szabnunk a háboruban való részvételünk befejezésére, mert csak így lehet tárgyalni és csakis tárgyalások útján lehet gyorsan véget vetni a háborunak.„

/folyt.köv./

8.50/szb

-16-

6/9 35

kk 18. /elnökjelölt-... 2. folyt./-szb

muskie szintén hangoztatta, hogy „ez nem johnson, vagy nixon háboruja,„ hanem „felelős érte minden amerikai politikus, aki lehetővé tette e háboru bekövetkezését.„

„borzalmas árat, a nemzeti meghasonlás, az amerikai urra lett félelem és gyűlölködés árat fizettük ezért a háboruért. itt az ideje, hogy kijelentsük: elég volt! itt az ideje, hogy véget vessünk ennek a háborunak. az amerikai nép mind nagyobb többsége azt követeli, hogy hozzuk haza katonáinkat - még ebben az évben,„ - hangoztatta muskie.

-.-

kk 19. haiti

pk/sp szb pi porte-au-prince, 1971. április 23. /mti/

„haitiak! én vagyok az örökösé annak a politikai filozófiának, doktrinának és forradalomnak, amely atyámban, a köztársaság élethossziglani elnökében testesült meg. eltökélt szándékom ugyanazzal a kifogyhatatlan energiával, kitartással munkálkodni halhatatlan szülőföldünk javára. segítsen isten hivatalomban,„ - így hangozott jean-claude duvalier, állítólag szerdán elhunyt duvalier elnök fiának, s egyben utódjának rádiónyilatkozata néhány perccel a halálhír bejelentése után az elnöki palotából.

duvalier-t szombaton temetik. a nemzeti gyász harmincnapos lesz. a rádióállomások három napig csak gyászzenét közvetítenek. a vendéglők, mulatóhelyek, mozik bezártak. porte-au-prince-ben feszült csend honol. egyelőre nyugalom van, a közrendet őrszolgálatok vigyázzák a főváros minden pontján.

duvalier halála a hivatalos közlemény szerint szerdán következett be, de az ügyet rejtély borítja. a véreskezű diktátor talán már napok óta nem volt az élők sorában. a teendőkről a családtagokból és a szűk környezetből álló „régens tanács,„ már döntött is, mielőtt bejelentették volna, hogy duvalier nincs többé. a washingtoni daily news latin-amerikai szakértője, aki az utóbbi időkben minden haiti fejleményt rendre megjósolt, úgy tudja, hogy duvalier már napok óta nem is tartózkodott a porte-au-prince-i elnöki palotában.

/folyt.köv./

9.10/szb

-17-

8/9 40

kk 19. /haiti... 1. folyt./-szb

jean claude, a csaknem százkilós fiatalember már a halálhír bejelentése után néhány órával átalakította a kormányt. a kabinet új összetételéből az tűnik ki, hogy a duvalier-család a legközelebbi fegyvertársakat nevezte ki miniszterekké. a személyi kombináció marie-denise duvalier-nek, a néhai diktátor becsvágyó, 29 éves leányának kezényomát viseli. különösen jelentősnek tekintik adrien raymond kinevezését külügyminiszterré, aki claude raymond-nak, a fegyveres erők vezérkari főnökének fivére. claude raymond és egy másik magasrangú tiszt állt az elnöki palota balkonján jean claude mellett a múlt héten, amikor duvalier 64. születésnapja tiszteletére felvonult a diszszázad.

a kétségbeejtő multu haiti politikai jövője mindenütt találgatásokat indított el. eltérnek a vélemények, hogy kirobban-e a régóta szunnyadó hatalmi harc. az usa-ban élő haiti emigránsok szerint igen: nyilván kísérlet történik a hirhedt pribékbanda, a ton-ton macout felszámolására, amelyet duvalier a hadsereg ellensúlyozása céljából alakított ki.

mások viszont békésebb átmenetet jósolnak az egyik diktatúrából a másikba. erre jean-claude-nak akkor lesz módja, ha megengedi, hogy nővére, marie-denise hozza meg a kulisszák mögött az igazi döntéseket. a két testvér viszonyát az apa halála előtt jónak mondták, annál is inkább, mert az új elnököt a szórakozás mindig jobban érdekelte a politikánál. mint a reuter írja, washingtoni szakértők ugyanakkor nem zárják ki annak lehetőségét sem, hogy amerika-ellenes baloldali nacionalisták is megjelennek a politikai porondon.

ezt ellensúlyozandó, az amerikai hadügyminisztérium megerősítette, hogy duvalier halála óta a karib-tengeren cirkáló amerikai hajók fokozták haiti figyelését. a szomszédos dominikában a határőrséget - mint közölték - ,,biztonsági állásokba,, vezényelték.
/reuter, afp, ap/

--

9.15/szb

-18-

luckner cambronne volt kozmunkaügyi miniszter viszont, aki most belügyminiszter, hadügyminiszter és rendőrtábornok lett egyszemélyben, nemrég kihívta maga ellen Duvalier haragját és visszavonulni kényszerült. Alix theard egészségügyminiszter az egyik leggazdagabb haiti család tagja. Fritz cineas tájékoztatásügyi államtitkár a duvalier-család bizalmasa, csakugy, mint minden más miniszter.

69²⁵

kk 20. seato

pm/sp bh pi London, 1971. április 23./taszsz/

a szigorú titkosság légkörében üléseznek a seato katonai tanácsadói. a hivatalos közlemény tanúsága szerint megvitatták a szerződés hatálya alá tartozó körzet ,,biztonságát,, és ezzel kapcsolatban ismét előráncigálták az ugynevezett ,,kommunista veszély,, mumusát.

franciaország és pakisztán fegyveres erőinek képviselői - bár a két ország tagja a seato-nak - nem vesznek részt az értekezleten. mint londonba ismeretessé vált, franciaország a seato miniszteri tanácsának április 27-28-ra kitűzött találkozásán sem képviselteti magát, pakisztánt pedig csupán angliai főbiztosa képviseli majd ezen a találkozón.

a jelenlegi találkozót közvetlenül az új délkelet-ázsiai katonai tömb létrehozása után hívták össze. e tömb létrehozását angliá, ausztrália, új-zéland, singapore és malaysia képviselőinek kétnapos londoni konferenciája után jelentették be. ezen a konferencián határozatot hoztak arról, hogy angliá fenntartja ,,katonai jelenlétét,, malaysiában és singaporeban. londoni politikai megfigyelők véleménye szerint az öt ország új tömbje szorososan összehangolja majd cselekedeteit a seato-val és a nato-val./mti/

--

kk 21. heikal

mp/hk bh pi kairó, 1971. április 23./mti/

,,izrael most olyan értesüléseket terjeszt, hogy nagyobb szovjet fegyverszállítmány van utban egyiptom felé, és szándékosan tulozza a hármás arab államszövetségben rejlő veszélyeket, hogy megkíséreljen kitörni abból a politikai zsákutcából, amelybe az utóbbi időben került,, - írja szokásos heti hírmagyarzatában pénteken heikal, az al ahram című kairói lap főszerkesztője.

heikal a továbbiakban kifejti: izrael politikai zsákutcába került, miután az egyiptomi diplomácia lépéseire válaszul hivatalos dokumentumban fejtette ki gunnar jarring nagykövetnek, hogy nem akar visszavonulni az 1967-es határai mögé. ,,ez nyílt kihívás volt az ensz alapokmánya ts a nemzetközi jogrend ellen. hatásait és következményeit izrael nem fogja hosszú távon elviselni,, - írja heikal.

,,ezért kísérleteznek most az izraeli körök azzal, hogy különböző értesüléseket terjesztenek újabb szovjet fegyverszállításokról, és azzal, hogy úgy állítják be egyiptom, libia és szíria államszövetségét, mintha az arab egységtörökvések kizárólag izrael biztonsága ellen irányuló negatív erőcsoportulást jelentenének és nem az arab jövő pozitív alapját,,.
/folyt. köv./

- 19 -

9.20 bh

11.55

kk 21. /heikal... folyt./ bh

1967 óta - (N)ja heikal - izrael folyamatosan arra törekedett, hogy polarizálja a szovjetunió és az egyesült államok között a közel-keleti válságot. az elhunyt nasszer elnök egyik nagy érdeme, hogy ezt igyekezett megakadályozni, s politikájának eredménye, hogy nyugati hatalmak, mint franciaország, az arabok mellé álltak ebben a konfliktusban,, szadat elnök, aki elődje nyomdokait követi, világossá tette a világközvélemény előtt - hangoztatja heikal -, hogy izrael nem akar békét, hanem arab területek elfoglalásával terjeszkedni kíván,,./mena, upi/

..-

kk 22. észak-írország

ri/va bh pi b e l f a s t , 1971. április 23./mti/

viszonylag nyugodtan telt az éjszaka észak-írország fővárosában, belfastban. az éjszaka csendjét mindössze egy robbanás zavarta meg: kisebb, házikészítésű bomba robbant egy kocsmá bejárata előtt, zárórakor.

a város északi részében letartóztattak három férfit, akik kövekkel dobáltak meg angol katonákat.

b a l t i m o r e /ir köztársaság/

enyhült a feszültség az ir köztársaság déli kikötőjében, baltimoreban is. csütörtökön befutott a brit haditengerészet hecate nevű anyahajója, hogy fedélzetére vegye annak a két őrnaszádnak a legénységét, amelyeket a hét elején szabotázsakciók tettek használhatatlanná. a rendőrség, tekintettel a betiltott ir köztársasági hadsereg /i.r.a./ fenyegetésére, hogy ,, minden rendelkezésére álló eszközzel,, akadályozni fogja az anyahajó kikötését, a nap folyamán egy sor letartóztatást foganatosított. a hajó kikötése, majd kifutása minden különösebb incidens nélkül zajlott le./reuter, upi/

..-

9.30 bh

- 20 -

6 10⁴

kk 23. satalov-portré

br/so szb pi m o s z k v a , 1971. április 23. /mti/

vlagyimir satalov, a 43 éves szovjet űrhajós pilóta, ezutal harmadszor tartózkodik földkörüli pályán

beregovoj vezérőrnagy, aki két és fél évvel ezelőtt a szozuz-3 űrhajóval végzett űrrepülést, így nyilatkozik barátjáról, satalovról, aki beregovoj űrutazása alkalmával a tartalék szerepét töltötte be: ,,szereti és a legkisebb részletekig érti az űrtechnikát. csodálatosan egyesülnek benne a bátor pilóta és a mély elemzőkészséggel megáldott mérnök tulajdonságai,,.

satalov a szovjet űrhajósok között rekordernek is számít. a szozuz-4 űrhajóval végzett űrrepülés idején 71 óra 21 percet töltött a világűrben és 49-szer került meg a földet. később, 1969 októberében, az emlékezetes hármas csoportos repülés parancsnokaként újabb 80 kört tett meg a föld körül.

a pilóta-mesterséget 1945-ben kezdte tanulni egy volgograd melletti repülőiskolában. növendékből rövid idő alatt kiképzővé léptették elő: vadászrepülőket nevelt. még növendékkorában alkalma volt bizonyítani rendkívüli képességeit, amikor egy teljesen irányíthatatlanná vált gépet sikerrel ,,letett,, egy apró erdei tisztáson.

a katonai repülő akadémiára 1953-ban a legnagyobb ,,konkurrenciá,, idején jutott be: egyetlen helyre 17 jelentkező volt. az akadémia elvégzése után rajparancsnok, majd ezredparancsnokhelyettes lett. kiképző pilótaként a legkülönfélébb gépeket vezette, újból és újból igazolva képességeit a legbonyolultabb repülési feladatok - bonyolult időjárási viszonyok között végzett éjszakai repülés, nagy sebességű légi célpontok elfogása, stb. - megoldására.

a repülésben satalov példaképe a huszas-harmincas évek világhírű szovjet pilótája, a légi bravurjairól és addig példátlan távolsági repüléseiről ismert valerij cskalov, akinek újságokból, folyóiratokból kivágott képei ma is satalovék családi albumában láthatók.

mielőtt elindult volna az űrrepülőtérré, vlagyimir satalov, a szovjet űrpilóták gagarin által alapított hagyománya szerint, felkereste a moszkvai vörös téren levő lenin-mauzóleumot. /taszsz/

..-

9.43/szb

-21-

6 10¹⁰

kk 24. kambodzsa - vietnam

zsu/hk szb pi

1971. április 23. /mti/

phnom penh

egyres hírgygnökségi jelentések szerint lon nol tábornok kambodzsa miniszterelnök négy nappal egészségi okokkal indokolt lemondása után pénteken új kormányt alakított és megtartotta a miniszterelnöki tisztséget. három miniszterelnökhelyettest nevezett ki: sirik matak tábornokot, aki már korábban is ezt a tisztséget viselte, továbbá son ngoc thanh-ot, politikai tanácsadóját és in tam sein dandártábornokot, aki egyben a nemzetgyűlés elnöke és kompong cham tartomány kormányzója.

a upi kambodzsába kiküldött tudósítója viszont pénteken azt írta, hogy hiteles phnom penh-i diplomáciai forrás szerint 1-2 hétbe is beletelik, amíg a kormányválság megoldódik. említett körökben kijelentették, hogy lon nol a kormányalakítási megbízatás átvétele óta semmiféle lépést sem tett.

phnom penh-i diplomaták azzal magyarázzák lon nol hirtelen lemondását, hogy igaz ugyan, hogy a tábornok egészségi állapota nincs rendben, de legalább annyira szerepe volt az elhatározásban annak is, hogy sirik matak tábornok és lon nol fivére, lon non ezredes éles vitába keveredett egymással, miközben a miniszterelnök gyógykezelés céljából honoluluban tartózkodott. visszaérkezésekor sirik matak provokálta a „leszámolást.”, /reuter, upi/

sai gon

a dél-vietnami a shau völgyben elindított lam son 720 elnevezésű dél-vietnami hadműveletről írva az ap tudósítója megállapítja, hogy amerikai és dél-vietnami egységek az országnak ebben a térségében 9 napja építik a tüzérségi állásokat, hajtanak végre szárazföldi és légitámadásokat az őserdőkkel borított hegyekben. amiatt a nagy titoktartás miatt, amely az amerikaiaknak ebben a hadműveletben betöltött szerepét övezi, egyesek „fantom hadműveletnek” nevezik. pedig a hadművelet valóságos, a fantomokat a feltételezett ellenfél képviseli. a zászlóalj nagyságu felderítő csapatok ugyanis semmi nyomát sem találták a felszabadító erőknek, amelyeket quang tri és thua thien tartományokban kerestek.

/folyt.köv./

9.55/szb

-22-

kk 24. /kambodzsa.. . 1. folyt./-szb

vu van giai dandártábornok, az egyik dél-vietnami kötelék parancsnoka azt mondta, ezekkel a támadásokkal akarták megakadályozni a hazafias erők csapatösszevonását. más tiszték azonban - írja a tudósító - magánbeszélgetésekben elismerték, nem sok eredményt várnak az akciótól, s kifejezték azt a véleményüket, hogy a katonai műveletnek inkább csak látványossági célja van: saigon azt akarja bizonyítani, hogy a dél-vietnami első hadosztály még most is harcra kész, azoknak a súlyos veszteségeknek ellenére, amelyeket a legutóbbi laoszi invázióban elszenvedett.

a saigoni amerikai parancsnokság szóvivője péntek reggel bejelentette, hogy amerikai vadászbombázók csütörtökön két ízben is mélyen behatoltak a vdk területe fölé és ott bombatámadásokat hajtottak végre. e támadásokat megelőzően a vdk légvédelmi tüzérsége lelőtt egy amerikai felderítő repülőgépet, amely quan lang repülőtér fölé repült. /ap, afp/

washington,

rogers amerikai külügyminiszter csütörtökön fogadta a saigoni kormány külügyminiszterét, tran van lam-ot, aki azért utazott washingtonba, hogy részt vegyen a dél-vietnamba csapatokat kiküldött országok külügyminisztereinek konferenciáján. /afp/

--

kk 25. gollan

pm/sp bh pi

london, 1971. április 23./taszsz/

john gollan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára - mint a morning star című lap közli - bristolban nagygyűlésen kijelentette: a brit szigeteken a munkanélküliek 814 ezer főből álló serege - a reakciós osztálycélokat követő konzervatív kormány tudatos politikájának az „eredménye”, a kormány a szakszervezetellenes törvények bevezetése mellett ostorként akarja felhasználni a munkanélküliséget a dolgozók béremelési követelése ellen. a munkabér-csökkentés maga után vonja majd a fogyasztás csökkenését és tovább növeli a munkanélküliséget, fokozni kell a harcot a munkásellenes törvények ellen, vissza kell verni a dolgozók életszinvonala ellen indított támadást, - mondotta gollan.

a munkás- és a szakszervezeti mozgalomnak erélyes akcióprogramot kell követelnie a munkanélküliség ellen. csökkenteni kell a külföldi beruházásokat, a katonai kiadásokat, meg kell adóztatni a vagyont és emelni kell a társaságok profitjára kivetett adókat. az ilyen intézkedések lehetővé tennék, hogy a felszabaduló összegeket közcélokat szolgáló beruházásokra fordítsák, növelhessék a lakásépítésre, a népművelésre és a társadalom biztosításra fordított kiadásokat, - hangsúlyozta gollan. /mti/

--

10.00 bh

- 23 -

6 10 16

kk 26. kongresszus és ürrepülés

nk ai so bh Leh s z ó f i a , 1971. április 23.

nagy károly és ambrus istván, az mti tudósítói jelentik:

miközben ezeket a sorokat diktáljuk a bolgár kommunista párt szófiában folyó kongresszusának sajtóközpontjából, leonyid brezsnyev, az szkp főtitkára, a „világúrral”, folytat „telefonbeszélgetést”, a bolgár fővárosból. a bolgár pártkongresszuson részvevő szovjet pártküldöttség vezetője gratulál a szozuz 10. Legénységének bátor ürrepüléséhez, amely egyben a szovjet tudomány újabb nagy sikere is. a újabb szovjet űrhajó fellövésének híre természetesen felvillanyozta a kongresszus küldötteit és a külföldi vendégeket, akik most valamennyien nagy érdeklődéssel követik az ürrepülés fejleményeit.

pénteken reggel szófiából egy napra vidékre utazott németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára és kovács antal, a vas megyei pártbizottság első titkára. a bkp x. kongresszusán részvevő küldöttségünk két tagja vracában tesz látogatást, találkozik a megye vezetőivel és dolgozóival, megismerkedik az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésében elért eredményeivel. bolgár részről dora belcseva könnyűipari miniszter kísérte el vidéki utjukra a magyar vendégeket.

kádár jános, az mszmp első titkára, pártküldöttségünk vezetője szófiában maradt, hogy figyelemmel kísérje a bolgár kommunisták x. kongresszusának munkáját. roska istván, hazánk szófiái nagykövete, a küldöttség negyedik tagja is jelen van a kongresszuson, amely negyedik napja tart. a péntek délelőtti ülésen elsőként petar danailov, a bkp rusze megyei bizottságának első titkára szólalt fel. ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a duna menti megye dolgozói a politikai, gazdasági és kulturális élet építésében értek. de túl ezen, állást foglalt a kongresszus napirendjén levő országos kérdésekben is: támogatta a központi bizottságnak a beszámolóban lefektetett irányvonalát, méltatta az ezen a kongresszuson elfogadásra kerülő új pártprogram jelentőségét és az ötéves terv irányelveit.

a felszólalni kívánók listája ezuttal is igen hosszú. pénteken délelőtt kerül sor különböző megyei pártvezetők és más küldöttek mellett - georgi dzsagarov költőnek, a bolgár írószövetség elnökének felszólalására is.

--

- 24 -

10.05 bh

61 10 22

kk 27. paraguayi kp

pm/sp szb pi m o s z k v a , 1971. április 23. /taszsz/

mint a pravda közli, április elején illegálisban megtartották a paraguayi kommunista párt iii. kongresszusát. a kongresszus meghallgatta és jóváhagyta a központi bizottság beszámolóját, elfogadta a párt programját, szervezeti szabályzatát és politikai téziseit. megválasztották a párt új vezető szerveit. a kongresszuson elfogadott határozatokban hangsúlyozzák: erélyes és következetes harcot kell vívni a marxizmus-leninizmus védelmében mind a jobboldali, mind a „baloldali”, oportunizmus ellen, fokozni kell a pártmunkát a széles dolgozó tömegek körében.

x x x

a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága üdvözlő üzenetet küldött a paraguayi kommunista párt iii. kongresszusának küldötteihez és rajtuk keresztül üdvözölte paraguay minden kommunistáját.

a távirat tolmácsolja a szovjet kommunistáknak azt a meggyőződését, hogy a kongresszus kétségtelenül új szakasz kezdetét jelent majd abban a küzdelemben, amelyet a párt sorainak marxista-leninista alapokon való ideológiai és szervezeti megerősítéséért, valamint azért folytat, hogy kibontakoztassa a széles néptömegek harcát a kegyetlen diktatura ellen, a börtönökben szynlődő politikai foglyok kiszabadításáért.

„a szovjet kommunisták nagyra értékelik azt a következetes harcot, amelyet a paraguayi kommunista párt vív a nemzetközi kommunista mozgalom marxista-leninista elvi alapokon nyugvó egységéért, a paraguayi kommunista párt és az szkp, a paraguayi és a szovjet nép barátságának erősítéséért,, - hangzik a távirat./mti/

--

10.15/szb

-25-

61 10 27

kk 28. algéria - franciaország

mp/va szb pi a l g i r , 1971. április 23. /mti/

miután kölcsönösen keményhangú nyilatkozatok után a múlt héten végülis megszakadtak franciaország és algéria „átfogó”, tárgyalásai, és megfigyelők algériai részről újabb merev állásfoglalást vártak, csütörtökön este az algériai vezetők felhívták franciaországot: kölcsönösen tegyék félre a meglévő problémákat és alakítsanak ki közös politikát a földközi-tenger térségét illető kérdésekben.

algírban csütörtökön több mint hét órás együttes ülést tartott az algériai kormány és a forradalmi tanács huari bumedien elnökletével; ezt követően hosszú kormánynyilatkozatot adtak ki, amelynek leglényegesebb mozzanata a fenti felhívás.

a nyilatkozat megismétli az algériai álláspontot a francia-algériai ellentéteket kiélező olajvitában: az államosítást algéria véglegesnek, s a felajánlott 100 millió dolláros kártérítést méltányosnak tekinti. az algériai vezetők azonban úgy vélik, hogy a két ország történelmi kapcsolatai és viszonya lehetővé teszik az együttműködést, azt, hogy „közös akciókkal járjanak hozzá a békéhez és a stabilizációnak a földközi-tenger térségében, amely most különösen sok veszélyt és kockázatot tartogat.”

„ehhez elsősorban az szükséges - hangoztatja az algériai nyilatkozat -, hogy franciaország túl tegye magát a jelenlegi, elsősorban gazdasági jellegű problémákon. algéria teljes egyenlőség alapján kíván együttműködni franciaországgal., a közös földközi-tengeri politika nem egyeztethető össze olyan túlhaladott fogalmakkal, mint „befolyási övezet”, vagy „politikai ü.”

„algéria és franciaország kapcsolatának tárgyilagos értékelése fényt derít arra, hogy a két ország között számos összetett és kölcsönösen egymásra ható érdek igényli az együttműködést. ez és biztosítékot ehhez, - hangoztatja a kormánynyilatkozat és hozzáteszi, algéria olyan magatartásra törekszik, hogy a francia-algériai kapcsolatok harmónikusan fejlődjenek.

„algéria és franciaország viszonya - fejeződik be a nyilatkozat - eddig példája volt annak, hogyan alakíthatók ki gyümölcsöző kapcsolatok egy iparilag fejlett ország és a harmadik világ egy igazi nemzeti függetlenségi politikát folytató országa között, ezek a kapcsolatok most próba előtt állnak.”

/folyt.köv./

10.27/szb

-26

6 11^h

kk 28. /algéria -... 1. folyt./-szb

a felajánlott politikai együttműködés és jóakarát első jeleként az algériai kormány egyidejűleg elhatározta, hogy felfüggeszti azt az intézkedését, amelynek következtében azok a francia állampolgárok, akiknek adóügye volt függőben, nem hagyhatták el algéria területét. /afp, reuter/

--

kk 30. egyiptom - szudán

mp/um szb pi k a i r ó , 1971. április 23. /mti/

szadat egyiptomi elnök különmegbízottat küld a jövő héten khartoumba, nimeri szudáni elnökhöz - jelentette pénteken az al ahram.

szadat különmegbízottja ismerteti a szudáni elnökkel az egyiptom, libia és szíria közötti arab köztársaságok szövetségét létrehozó bengahzi megállapodás részleteit. /mena/

--

kk. 29. televíziós közvetítés

hk/bh/leh m o s z k v a , 1971. április 23./mti/

a moszkvai televízió péntek délelőtt felvételtől sugározta a szojuz-10 felbocsátásának izgalmas pillanatait.

a televíziós kamera a sötétségbe burkolozó űrrepülőteret mutatta. ideérkezett a három űrhajóst szállító autóbusz. elsőnek satalov, majd jeliszjev és rukavisnyikov szállt ki a járműből. első pillantásuk a szojuz-10 megvilágított, fénylő, karcsu testére esett. ezelőtt a háttér előtt tett jelentést satalov, a szojuz-10 parancsnoka, közölve, hogy mind maga, mind pedig űrhajóstársai készek a megadott feladat teljesítésére. a jelentést fogadó személyiség - akit a kamera nem mutatótt - rövid „köszönömmel”, válaszolt.

ezután a három bőrzekés űrhajós, akik közül csak satalov viselt katonasapkát, elindult az űrhajó felé. hamarosan gyorsröptű lift ragadta őket egyre feljebb. a rakéta toronyállványzatán helyet foglaló műszakiak és újságírók kézfelemeléssel köszöntötték az egyelőre csak a felvonóban felfelé szálló űrhajósokat. néhány másodperc múlva a három kozmonauta kiszállt a liftből s elbucszott űrhajós társaitól, a torony aljában összegyűlt műszaki személyzettől és riporterektől. taps hallatszott, s integető kezek látszottak a képernyőn. tíz perc volt hátra indulásig.

/folyt. köv./

- 27 -

10.33 bh

6 11^h

kk 29. /televíziós közvetítés... folyt./ bh

ez az idő mutatkozott alkalmasnak arra, hogy Levetitsék az indulás előestéjén készített interjút. satalovtól a kozmosz tapasztalt űrhajósa elmondotta, hogy első űrrepülését egyedül, a másodikat kettesben, s most a harmadikat hármashoz végzi. úgy érzi, hogy az első két út összegyűjtött tapasztalatai jelentősen elősegítik a mostani új feladatok megoldását. a szovjet űrprogram újabb pontjaival kapcsolatban közölte, hogy előtérbe kerültek a tartós űrrepülések és a huzamosan működő orbitális űrállomások létrehozásával kapcsolatos teendők.

jeliszejevtől azt kérdezték, hogyan fogadta felesége az újabb űrutazás hírét. a hajózó mérnök kedélyesen válaszolta, hogy felesége egyrészt büszke férjének újabb feladatára, másrészt lassan hozzászokik a gondolathoz, hogy időnként ,, kozmikus találkái ,, vannak.

különösen sok kérdést tettek fel az újságírók az ,, ujonc,, rukavisnyikovnak. a kutatómérnök mindenen előtt elmondotta, hogy nagyon elégedett és nagyon boldog, mivel részt vehet ebben az érdekes és izgalmas űrkíséreltben. a tudósok kedvteléseiről is érdeklődtek. rukavisnyikov hangoztatta, hogy szereti a jó filmeket, a szép dalokat s különösen kedveli a tudományos - fantasztikus irodalmat. egyébként kedvenc foglalatossága a rádióamatörködés is.

a rövid sajtóértekezlet satalov parancsnok szavaival zárult, aki közölte, hogy a rájuk bízott bonyolult feladatot végre fogják hajtani, s ennek kapcsán elismeréssel szölt a szojuz űrhajótípusról, amely már nem egyszer bizonyította be kiváló tulajdonságait.

a kamera ezután ismét az űrhajósokat, gránit-1-et /satalov/ gránit -2-öt /jeliszejev/ és gránit-3-at /rukavisnyikov/ mutatta. a tv nézők is megállapíthatták, hogy a három ,, gránit,, sziklaszilárd nyugalommal várta a rajt pillanatát.

a toronyszerkezet lassan levált az űrhajóról, a rakéta aljáról emeletes lángnyelvek törtek fel s a szojuz- 10 a tv nézők millióinak szemelátára méltóságteljesen elindult a csillagos égbolt felé.

az űrhajó a megadott paramétereknek megfelelően s gyorsult fel s személyzete jó közérzettel viselte el a felbocsátás különösen erőteljes megterhelését. még derűs megjegyzésre is nyílt alkalom. amikor a földi irányító központ a repülés ,, normális jellege,, iránt érdeklődött satalov nyugodtan válaszolta: semmi különös, igyekszünk hasznosítani a tanultakat.
/folyt. köv./

- 28 -

10.40 bh

6/11/7

kk 29. /televíziós ... 2. folyt./ bh

a tv ezután újból mutatta satalovékat, akik időközben most már a szabályos pályán keringve, szovjet terület fölé érve kapcsolatba léptek a földi irányító központtal. a kamera a szokásos űrhajós munkatevékenységet mutatta: mindhárom űrhajós adatokat jegyzett be a fedélzeti naplóba. ennek külön érdekessége, hogy a ceruza zsinórral van hozzáerősítve a fűzethez. az űrhajósok a földi központnak jelentve közölték: minden a legnagyobb rendben van, hangulatuk kitűnő, végzik tennivalójukat.
--

kk 31. pakisztán

pk/hk szb pi u j d e l h i , 1971. április 23. /mti/

a pakisztáni rádió szerint a központi hatalom erői újabb öt nagyobb települést foglaltak el kelet-pakisztánban. ezek közül négy korábban mudzsibur rahman sejk csapatainak kezén volt. elfoglalták a pakisztániak az indiai határszélen levő satkhirát, az országész északkeleti részén fekvő sylhetet, az északnyugati körzetben levő hillit és kurigramot, nyugaton pedig meherpurt.

a pakisztáni külügyminisztérium szóvivője egyébként közölte: india biztosította a kormányt afelől, hogy nem ismeri el ,,bangla desh,, -t, az önálló kelet-pakisztánt. india állítólag azt is megígérte, hogy nem ad diplomáciai előjogokat hosszain alinak, pakisztán volt calcuttai helyettes főmegbízottjának, aki híveivel együtt ,,bangla desh,, első külföldi missziójának nyilvánította magát.

a pakisztáni avami nemzeti párt megbízottai calcuttában bejelentették: maulana bhasani, a párt ultra-baloldali szárnyának 84 éves vezetője, csütörtökön táviratot küldött mao cetungnak, a kkp elnökének és nixon amerikai elnöknek, kérve őt kelet-pakisztán új kormányának elismerésére.

new yorkban tudományos kutatók egy nemzetközi csoportja nyilatkozatban vádolta meg a pakisztáni hadsereget azzal, hogy a március 26-ra virradó éjszaka ,,előre megfontolt szándékkal le-mészárolta,, a daccal egyetem professzorainak és diákjainak többségét.

/folyt.köv./

11.10/szb

-29-

6/11/75

kk 31. /pakisztán... 1. folyt./-szb

a bizottság az akadémiai szabadság megsértésének kérdéseivel foglalkozik és 10 ország körülbelül 100 egyetemi előadóját tömöríti, köztük nobel-díjasokat. mostani nyilatkozata a daccai egyetem egy külföldi tanárának beszámolóján alapul.

a nyilatkozat szerint március 25-én este a hadsereg megtámadta a daccai egyetemet. éjjel 1 órára az egyetem épülete már égett, de a lövöldözés még 36 órán át folytatódott. az egyetem tömegsírjára emlékeztetett, több ezer halotttest hevert szanaszét, sikoltozó emberek kértek segítséget.

a nyilatkozat azt állítja, hogy az egyetem a nyugat-pakisztáni hadsereg első számú célpontja volt. az „előre megfontolt számdékkal végrehajtott mészárlás”, annak az alapján ment végbe, hogy már tavaly ősszel elkészítettek egy feketelistát, amin ott szerepeltek a daccai egyetem tanárainak, diákjainak nevei, nem különben azoké a művészeké, muzsikuské és íróké, akik a bengáli irodalommal és kulturával azonosították magukat. /afp, ap, reuter, upi/

..-

kk 32. cyrankiewicz 60 éves

már szb leh v a r s ó, 1971 április 23. /mti/

józsef cyrankiewicz, a lengyel államtanács elnöke pénteken ünnepli 60. születésnapját. már a két világháború közötti időszakban a lengyel szociáldemokrata párt balszárnyának egyik ismert vezetője volt. 1939 őszén résztvett a német-Lengyel háborúban, majd 1941-ig az antifasiszta ellenállási mozgalomban. 1941-ben a hitleristák letartóztatták, s 1945-ig az auschwitzi és a mauthauseni koncentrációs táborban raboskodott. 1945-48 között a lengyel szocialista párt főtitkára. 1948, a két munkáspárt egyesülése óta a lemp pb tagja. 1947-1970 között miniszterelnök. 1970 decemberétől az államtanács elnöke.

pénteken az összes varsói lap első oldalán cyrankiewicz fényképét és a következő rövid méltatást közölte: „józsef cyrankiewicz a lengyel államtanács elnöke, a munkásmozgalom kiemelkedő személyisége, a lengyel kormány sok éven át elnöke, az európai biztonság és béke ügyének odaadó harcosa ma ünnepli 60. születésnapját.”

..-

11.15/szb

-30-

61130

kk 33. a szerkesztőségek tájékoztatására!

ping-pong diplomácia

ml/va szb pi g e n f, 1971. április 23. /mti/

a der bund című svájci lap pénteki számában arra a kérdésre keres választ, hogy miként egyeztethető össze a vietnami háború a kínai-amerikai közeledéssel. a lap így ír:

- tekintettel a vietnami válságra, csou en-laj személyes gesztusának kényes vonatkozása is van. éppen most, amikor az amerikai ellenzék megkísérli, hogy a vietnami politika miatt megbuktassa nixon-elnököt, csou en-laj segítő kezét nyújt az elnöknek. a kínai vezetés számára egyszerre talán bizalomgerjesztőbbnek tűnik az a „konzervatív”, amerikai, amely oly tartózkodó a peking által is mélységes bizalmatlansággal szemlélt szovjetunióval szemben, mint az a „liberális”, amerikai, amely állhatatosan törekszik arra, hogy kapcsolatokat építsen ki moszkvával? ez az oka annak, hogy a kínai vezetés az egyesült államok liberális ellenzékétől nixon vietnamizálási programja felé fordul? minden esetre bebizonyosodott, hogy a vietnami konfliktus nem áll szükségszerűen a kínai-amerikai közeledés útjában - fejezi be cikkét a svájci lap. /dpa/

..-

kk 34. rövid hírek

or szb pi 1971. április 23. /mti/

m o s z k v a

hivatalos látogatásra luxemburgba utazott a szovjetunió legfelső tanácsának küldöttsége n.h. aratyunjanak, a legfelső tanács elnöksége elnökhelyettesének vezetésével. /taszsz/

t o k i ó

pénteken átvette hivatalát riokicsi minobe, tokió új polgármestere, aki a demokratikus erők jelöltjeként győzött a választásokon. a beiktatási ünnepségen minobe kijelentette, megbízatása idején törekedni fog arra, hogy bővüljön és erősödjék az együttműködés a városi vezetés és a lakosság között. /taszsz/

n y u g a t - b e r l i n

a nyugat-berlin német-szovjet baráti társaság klubjában irodalmi vitaestet rendeztek, amelyen részt vett és felszólalt a baráti társaság meghívására a városban tartózkodó konsztantyin szimonov szovjet író. /taszsz/
/folyt.köv./

11.25/szb

-31-

61139

kk 34. /rövid... 1. folyt./-szb

berlin

a német szocialista egységpárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a neues deutschland munkatársát abból az alkalomból, hogy a párt központi lapja most ünnepli fennállásának 25 éves évfordulóját. /adn/

..

kk 35. hírek lengyelországból

már szb leh v a r s ó, 1971. április 23. /mt1/

április 28-ra összehívták a lengyel szejm /parlament/ ülését. a napirenden a földművelésügyi miniszternek a mezőgazdaság és állattenyésztés helyzetéről szóló beszámolója és interpellációs kérdések szerepelnek.

x x x

csütörtökön este hazaérkezett szófiából edward gierek a lemp kb első titkára, aki két napon át résztvett a bolgár kp 10. kongresszusán.

x x x

vasárnap egyhetes lengyelországi látogatásra katowicebe érkezik könig bíboros bécsi érsek. felkeres több püspöki székhelyet, majd pedig május 1-én jasna-goran találkozik a lengyel katolikus püspöki kar tagjaival. a slowo powszechne című varsói lap kiemeli, hogy könig a vatikán megbízásából látogat el lengyelországba, s megbeszéléseire három nappal a lengyel püspökök czestochowai konferenciája előtt kerül sor.

x x x

Lengyelországban az idén több mint 15 milliárd zlotyt - a nemzeti jövedelem 2 százalékát - fordítanak a tudományos kutatások céljaira. ez az összeg fokozatosan emelkedik, s 1975-ben eléri a 25 milliárd zlotyt, vagyis a nemzeti jövedelem 2.5 százalékát.

..

11.30/szb

-32-

612

kk 36. rogers kairói látogatása

bz bh leh k a i r ó 1971. április 23.

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

rogers amerikai külügyminiszter közel-keleti körútja során május 4-én kétnapos látogatásra kairóba érkezik. rogers, mint ismeretes, ankarában részt vesz cento miniszteri tanácsán, majd ezt követően libanonba, egyiptomba, szaud-arábiába és izraelbe utazik. kairói tárgyalásai során rogers előreláthatólag közvetítést kísérel meg egyiptom és izrael között a részleges csapatkivonást és a szuezi csatorna megnyitását illetően.

az eak egyébként még nem kapta meg az amerikai kormánytól a szuezi-csatorna megnyitására vonatkozó izraeli javaslatokat, minthogy ezek még további amerikai-izraeli tárgyalások tárgyát képezik. kairóval kapcsolatban közölte az egyesült államokkal, hogy izraelnek pozitív választ kell adnia jarring február 8-i jegyzékére, amelyben az ensz-megbizott felszólította izraelt: vállaljon kötelezettséget a biztonsági tanács határozatának végrehajtására, a megszállt arab területek teljes kiürítésére és a palsztinai kérdés rendezésére. ilyen értelmű kötelezettségvállalás nélkül mindenféle rendezés elképzelhetetlen, mert a szuezi-csatorna megnyitása nem lehet a rendelkezés alapja, hanem csupán egy kezdő lépést jelenthet az általános rendezés, a teljes kiürítés felé. az eak sohasem fogadhatja el a részleges csapatvisszavonás izraeli feltételeit, s fenntartja az április 2-1 nyilatkozatban kifejtett álláspontját.

rogers látogatásának előkészítésére kairóban tartózkodik michael sterner, az amerikai külügyminisztérium egyiptomi szekciójának vezetője, akit csütörtökön fogadott szadat elnök és szalah gohar külügyminiszterhelyettes. gohar kifejtette az eak álláspontját arról, hogy milyen következményekkel jár az izraelbe irányuló amerikai fegyverszállítások fokozódása.

egyiptomi hivatalos nyilatkozat szerint az amerikai fegyverszállítás arra bátorítja izraelt, hogy továbbra is szabotálja a bt rendezési határozatát, megtagadja a megszállt arab területek kiürítését.

kairó szerint elfogadhatatlan az az amerikai érvelés, hogy az egyesült államok egy korábbi megállapodást teljesítve bonyolítja le az újabb phantom-tranzakciót. sterner goharral tárgyalva nem cáfolta a phantom-ügylet hírét, de azt állította, hogy a szóban forgó szállítási megállapodás a múlt év őszén „a csatorna térségében végrehajtott rakétatelepítések nyomán született. a valóság azonban az, hogy az egyesült államok egy pillanatra sem függesztette fel izrael felfegyverzését, az izraeli agresszió támogatását.
/folyt. köv./

- 33 -

11.55 bh

612⁰³

kk 36. /rogers folyt./ bh

az al ahram new yorki jelentése szerint u thant ensz-
főtthkár a jövő hét kedjén genfben találkozik jarring ensz-
megbizottal. az amerikai ensz-fődelegátus tájékoztatta a
főtthkárt a szuezi-csatorna megnyitásával kapcsolatos
amerikai lépésekről. riad egyiptomi külügyminiszter, moszkvá-
ban ismertette jarring előtt a csatorna megnyitásával kapcsolo-
latos egyiptomi álláspontot.

puaux, franciaország kairói nagykövete hétfőn párizs-
ba utazik és magával viszi szadat üzenetét pompidou elnök -
höz

--

akk 37. chaban-delmas

ko/ko szb leh b e l g r á d , 1971. április 23.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

jacques chaban-delmas francia miniszterelnök jugoszláviai
látogatásának második napján, pénteken, a hivatalos jugoszláv-fran-
cia tárgyalások párhuzamosan két szinten folytatódnak. mirko te-
pavac jugoszláv és maurice schumann francia külügyminiszter kül-
politikai kérdésekről tanácskoztak, míg a gazdasági szakértők a
jugoszláv-francia gazdasági együttműködés részleteiről folytattak
megbeszéléseket.

mitja ribicsics jugoszláv kormányfő és chaban-delmas hivata-
los párbeszéde befejeződött. a megbeszéléseket mindkét részről
„rendkívül barátiaknak,, , a két ország közvetlen kapcsolatairól
lezajlott eszmecsereket pedig hangsúlyozottan munkajellegűeknek
mondották. mind a jugoszláv, mind pedig a francia szóvivők azt
hangoztatták, hogy a megvitatott nemzetközi kérdések közül európa,
a földközi-tengeri térség és a közel-keleti válság kapta a legna-
gyobb hangsúlyt, s e kérdésekben belgrád és párizs álláspontjai
igen közelállóknak bizonyultak. mindkét küldöttség sikraszállt az
európai biztonsági értekezlet mielőbbi összehívása mellett, ame-
lyen minden európai államnak, valamint az egyesült államoknak és
kanadának is részt kell vennie. ribicsics és chaban-delmas e kér-
désrel kapcsolatos nézeteit úgy jellemezték, hogy mindkettőjük
véleménye: gyorsan kell cselekedni, mielőbb meg kell tartani a
konferenciát, mert „könnyebb a szakadékba esni, mint kijutni be-
löle,, , s ha nem kerül sor gondosan előkészített, sikeres euró-
pai tanácskozásra, „visszacsuszunk a szakadékba,,. a közel-kelet
vonatkozásában mind a francia, mind a jugoszláv kormányfő a bé-
kés megoldás szükségességét hangoztatta, a biztonsági tanács ha-
tározata alapján.

/folyt.köv./

12.03/szb

-34-

612²⁰

kk 37. /chaban-delmas... 1. folyt./-szb

jugoszlávia és franciaország kétoldalu kapcsolatai tekinte-
tében ribicsics és chaban-delmas konkrét terveket vitatott meg a
gazdasági együttműködés fokozásáról és a harmadik piacokon való
közös fellépés lehetőségeiről. franciaország és jugoszlávia együtt
kiván működni többek között a szines televizió területén is.

--

kk 38. jugoszláv egyetemisták

ko/ko szb leh b e l g r á d , 1971. április 23.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a jugoszláv egyetemisták szövetségének belgrádi közgyűlése
kétnapos vita után olyan határozatot hozott, amely indítványozza
az alkotmánymódosítás elhalasztását, mert „az ország jelenlegi vál-
ságos helyzetét lehetetlen a javasolt alkotmánykiegészítésekkel
megoldani,,. a belgrádi egyetemisták határozata „elfogadhatat-
lannak,, tartja a kollektív jugoszláv államfői testület megalakítá-
sát is, azzal érvelve, hogy ez a szerv „fölebe kerül a demokrati-
kus képviselőházi rendszernek, tehát kicsuszik a munkásosztály el-
lenőrzése alól,,. a közgyűlés viszont egyetértett azokkal a javas-
latokkal, hogy titot ismét válasszák meg jugoszlávia köztársasági
elnökévé.

--

kk 41. föderáció

bz szb leh k a i r ó , 1971. április 23. /mti/

vasárnapra összehívták az arab szocialista unió központi bi-
zottságát. a tanácskozás napirendjén a hármas államszövetség, az
arab köztársaságok szövetségének megalakítása szerepel. a jövő hét
keddjén az egyiptomi kormány, szerdán pedig a nemzetgyűlés tart
ülést ugyanezzel a napirenddel. mint ismeretes, a bengahziban alá-
írt megállapodás értelmében a szeptember 1-i népszavazás előtt a
tagállamok illetékes politikai és állami szervei ratifikálják a
föderációs egyezményt.

szadat elnök személy megbizottja utján üzenetet intézett nime-
ri szudáni államfőhöz, s tájékoztatja a bengahzi egyezmény részle-
teiről.

12.07/szb

--
-35-

612²⁵

kk 39. frauenknecht

pk/hk bh pi l a u s a n n e , 1971. április 23./mt1/

a svájci legfelső bíróság pénteken négy és fél évi kényszermunkára ítélte alfred frauenknecht tervezőmérnököt annak a vádnak az alapján, hogy svájci hadititkokat adott el izraelnek, s ezzel kimerítette a katonai és gazdasági kémkedés büncselekményét.

a 44 éves frauenknecht svájc egyik legjobb repülőgéphajtóműszakértője volt. a svájci sulzer testvérek gyár főmérnökeként részt vett azoknak a hajtóműveknek a gyártásában, amelyeket a francia snecma cég gyártási technológiája alapján a svájci légierők számára készített mirage repülőgépekbe szereltek.

frauenknecht beismerte, hogy 20 láda gyártási leírást, körülbelül 200 000 tervet adott át izraeli ügynököknek 1968 május és 1969 szeptembere között és szolgálataiért 200 000 dollárt vett fel. a bíróság előtt viszont azzal védekezett, hogy cselekedetében az izrael iránt érzett rokonszenv vezérelte. mindez akkor történt, amikor izraelt már sújtotta az 1967-es háború után kimondott francia mirage-embergó.

a bíróság frauenknechtnek a vizsgálati fogságban töltött 578 napját leszámítja a büntetésből. mellékbüntetésként két évre felfüggesztik állampolgári jogait, 3000 frank perköltséget fizet és az izraeliek által kapott pénzből megmaradt 140 000 dollárt elkobozzák tőle.

unokafivérét, josef frauenknechtet, akit bűnsegédi bűnrészességgel vádoltak, a bíróság felmentette./ap/

--

kk 40. osztrák elnökválasztás

olt bh leh b é c s , 1971. április 23. /mt1/

az osztrák választás kampány végéhez közeledik: s amint az ilyenkor lenni szokott, hangulata is megforrósodott, a két elnökjelölt kölcsönös vádaskodásai új meg új területére terjedtek ki. a zürichben elrabolt és négy napon át fogvatartott osztrák diplomatanó ügye is alkalmként kínálkozott erre: a jobboldali jelölt dr. kurt waldheim sietett közölni, hogy ő maga is kapcsolatba lépett a svájci hatóságokkal és értesre adta, hogy latba vetette befolyását dr. luise kneissl kiszabadításáért. /folyt. köv./

- 36 -

12.15 bh

1350

kk 40. /osztrák elnökválasztás ... folyt./ bh

hozzáfűzte, hogy a jelenlegi elnöknek és a szocialista kormánynak többet kellett volna tennie a diplomatanó érdekében. erre nyomban replikázott mind az elnökjelölt- elnök mind pedig kirchschla:ger külügyminiszter- aki hangsúlyozta, hogy fränz jonas elnököt rendszeresen tájékoztatták az ügy állásáról, az osztrák kormány pedig minden lehetséges eszközzel azon volt, hogy dr. luise kneissl visszaszerezze szabadságát. amikor ez megtörtént, pénteken kora reggel, pontosan háromnegyed hatkor, maga kirchschla:ger külügyminiszter telefonálta meg az osztrák rádióknak a jó hírt. az osztrák diplomatanó kijutása a zürichi rabságból a bécsi kormány számára is kedvező fordulatot jelentett.

ami a választási esélyeket illeti, az osztrák televízió egy márciusi közvéleménykutatás eredményét ismertette, eszerint a megkérdezettek 50 százaléka jonasra, adta volna akkor szavazatát, 39 százaléka pedig dr. Waldheimra. nehogy az ilyen közvéleménykutatási eredmény a szavazást befolyásolja, az osztrák televízió hozzátette, hogy március óta a néppárti jelölt népszerűsége növekedett, ezzel esélyei is emelkedtek. fränz jonas kerülhet újabb hat évre a bécsi hofburgba, a néppárti jelölt csak az ország nyugati és déli tartományiában számíthat sikerre./mt1/

--

kk 42. fkp központi bizottság

ds um bh leh p á r i z s , 1971. április 23.

a l, humanité pénteken közli az fkp központi bizottságának levallois-ban tartott ülésén elfogadott határozatokat. a központi bizottság elhatározta, hogy 1971 novemberének második felében országos pártkonferenciát rendez ezzel a napi-renddel: ,, a párt ideológiai, politikai és szervezeti tevékenysége az üzemekben, a társadalmi haladás szolgálatában, a haladó demokráciáért és a szocializmusért,,.

a központi bizottság jóváhagyta a fkp küldöttségének tevékenységét az szkp 24. kongresszusán, s ezzel kapcsolatos határozatában hangsúlyozza, a 24. kongresszus újabb bátortást és bizalmat nyújt a francia kommunisták számára a szocializmusért folyó küzdelmükben. a francia kommunista párt állandó politikájához híven továbbra is erősíteni fogja a barátság, a szolidaritás és az együttműködés kapcsolatait, amelyek a szovjetunió kommunista pártjához az imperializmus elleni harc fő erejéhez fűzik a marxizmus-leninizmus, a proletárinternacionalizmus és a kommunista pártok nemzetközi konferenciáján 1969 júniusában meghatározott elvek alapján.

--

12.33 bh

1350

- 37 -

kk 43. magyar sajtóiroda bécsben

olt szb leh b é c s , 1971. április 23. /mti/

pénteken bécs belvárosában megnyílt a magyar sajtóiroda, amelynek célja, hogy a hazai sajtóinformációkat eljuttassa az osztrák, valamint a nemzetközi sajtó képviselőihez és szolgálja hazánk külföldi propagandáját. a sajtóiroda hetenként ötször nyomatos tájékoztató kiadványt és havonta képes folyóiratot ad ki. ezenkívül cikk és képszolgálatokkal rendelkezik.

a sajtóiroda megnyitására bécsbe érkezett dr. bányász rezsó, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője. a megnyitás alkalmából haynal kornél, a bécsi magyar nagykövetség sajtótanácsosa koktélt adott, amelyen megjelent kurtán sándor, hazánk bécsi nagykövete. résztvettek a koktélon az osztrák és a nemzetközi sajtó képviselői, főszerkesztők és a sajtó vezető munkatársai. /mti/

--

kkk 44. szozuz-10

br/hk szb ki m o s z k v a , 1971. április 23. /taszsz/

a szovjet űrrepülés-irányító központból jelenti a taszsz tudósítója:

április 23-án moszkvai idő szerint 12 óráig /magyar idő szerint 10 óráig/ a szozuz-10 űrhajó hat fordulatot tett meg földközi pályáján. az űrhajó pályadatai ebben az időben a következők voltak:

a föld felszínétől mért maximális eltávolodás /apogeum/ 246 kilométer;

minimális eltávolodása /perigeum/ 208 kilométer;

a föld körüli fordulat ideje 89 perc:

a pályának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 51.6 fok.

/folyt.köv./

13.08/szb

-38-

1300

kk 44. /sojuz-10... 1. folyt./-szb

vlagyimir satalov, az űrhajó parancsnoka a soros kapcsolatfelvétel alkalmával rádión közölte a földdel, hogy a légénység kitűnően boldogul a súlytalanság állapotában és megkezdte a kitűzött űrrepülési munka-program végrehajtását. az űrhajósok végrehajtották az űrhajó orientálásával kapcsolatos feladatokat, megfigyeléseket és tudományos kísérleteket végeztek. a második földközi fordulat idején megreggeliztek.

a telemetrikus adatok és az űrhajósok közlése alapján vlagyimir satalov pulzusszáma percenként 68, jeliszéjevé 64, rukavishnyikové ugyancsak 64 volt a mérés időpontjában. légzésük adatai az előbbi sorrendben: percenként 15, 19, illetve 14.

az űrhajóban a belső hőmérséklet 21 celsius fok, a légnyomás 780 higany-milliméter, a levegő nedvességtartalma és összetétele normális. az űrhajó valamennyi fedélzeti berendezése hibátlanul működik.

10.50 órától 20.50 óráig /magyar idő szerint 8.50 órától 18.50 óráig/ az űrhajó a szovjetunió területének rádió hatósugarán kívül mozog. ebben az időszakban a szovjet tudományos akadémia atlanti-óceánon tartózkodó hajóiról tartják a kapcsolatot az űrhajósokkal. /mti/

--

kk 45. castro

or szb ki h a v a n n a , 1971. április 23. /mti/

fidel castrót, a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkárát, a forradalmi kormány miniszterelnökét a lenin születésének 100. évfordulójára alapított jubileumi emlékéremmel tüntették ki. az érmet a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége nevében n.p. tolubejev, a szovjetunió kubai nagykövete nyújtotta át.

fidel castro a kitüntetés átadásakor a többi között kijelentette; „lenin érdeme, hogy továbbfejlesztette és a gyakorlatban átültette marx és engels tanításait és vezette a világ első szocialista államát. /folyt.köv./

13.18/szb

-39-

1300

kk 45. /castro... 1. folyt./-szb

azért is áll olyan közel hozzánk, mert az ő eszméi lobbantották lánggra a kubai forradalmat, szolgáltak utmutatóul és segítik elő a forradalom sikeres fejlődését,,.

egyidejűleg jubileumi emlékérmeket nyújtottak át számos kubai pártvezetőnek köztük ramiro valdesnek és guillermo garciának, a politikai bizottság tagjainak. /taszsz/

..-

kk 46. pravda - közel-kelet

pm/sp kcs ki m o s z k v a , 1971. április 23./taszsz/

koleszniczenko, a pravda new york-i tudósítója tel aviv és washington közel-keleti politikáját kommentáló cikkében megállapítja: tel-aviv gyakorlatilag meggyújtja jarring misszióját, és az egyesült arab köztársaság kezdeményezését, amely előírja a nemzetközi hajózás felújítását a szuezi-csatornán.

a tudósító leszögezi, hogy a „szovjet beavatkozásról,, és az „arab hajthatatlanságról,, hangoztatott rágalomnak már senki sem hisz. még yost, az egyesült államok volt ENSZ-képviselője is beismeri a life című folyóiratban megjelent cikkében, hogy a közel-keleti rendezés mindenekeelőtt az izraeli csapatoknak a megszállt arab területekről való kivonásától függ.

mi az ENSZ és a világ közvéleménye a new york-i négyhatalmi tanácskozásoktól azt várja, hogy azok reálisan elősegítsék a közel-keleti válság felszámolását, az egyesült államok jelenlegi ENSZ-képviselője az izraeli rádióban megnyugtatta az izraeli hallgatókat: hogy kormánya ezeket a konzultációkat „a beszélgetésnél nem tekinti többnek,, „érintkezési vonalnak,, tartja csupán és az egyesült államok aktatáskájában nincs semmi komoly és konkrét elképzelés, egyebek között a béke szavatolására vonatkozóan,

„a szovjetunió következetesen hangsúlyozza, hogy a közel-keleten csupán az izraeli agresszió következményei felszámolásának, a biztonsági tanács ismert határozata maradéktalan teljesítésének és az izraeli csapatok minden megszállt területről való teljes kivonásának alapján van lehetőség a békére. az izraeli csapatok kivonásának kérdése a rendezésnek olyan kulcskérdése, amely nélkül nem lehet várni az arab országoktól semmiféle engedményt,, - mutat rá koleszniczenko./mti/

..-
-40-

13.35/kcs

1315

kk 47. szozuz - visszhang

su szb leh L o n d o n , 1971. április 23.

a reuter londoni irodájának munkatársai péntekre virradó éjjel egy óra 37 perckor a következő szolgáló üzenetet küldték a külföldi tudósítóknak a telex-hálózaton: „pénteken rutin-jellegű nap várható, semmilyen nagyobb fejleményre nincs kilátás,, két óra 22 perckor azonban sűrű csengetés után a következő gyorshírt kopogtatták a reuter telex-gépei: „három űrhajóssal fedélzetén egy új szovjet űrhajó, a szozuz 10 földköri pályára indult,,.

ezt követően az angol rádió belföldi és külföldre sugárzott adásaiban a szovjet űrsiker híre volt az első szám. reggel a londoni estilapok hirdető-tábláin /amelyek a rikkancs-kiáltózt helyettesítik/ a következő feliratok tűntek fel: „orosz trio a kozmikus hotelbe indult,, „három orosz az űrhotelbe rakétázik,,. a reggeli lapok egyike-másika még be tudta tördelni a hírt utolsó kiadásába, s a hamarosan megjelenő evening standard című délutáni lap már satalov, jeliszjejev és rukavitsnyikov fényképét is hozta első oldalán. a lap szemleirója „a legmerészebb programnak,, nevezi azt, amit az űrhajó rendeltetésének tart: szerinte ennek a három kozmonautának kell majd összeszerelnie azt az űrállomást, amelyben több más társuk lakhat és dolgozhat majd.

londoni megfigyelők általában egyetértenek abban, hogy a szozuz-10 küldetése összefügg a szaljut feladatával. a jodrell bank megfigyelő állomás világhírű igazgatója, sir bernard lovell már csütörtökön délelőtt azt jósolta, hogy szovjet űrhajósokat küldenek majd pályára, akik a hétfőn fellőtt űrállomással „dokkolni,, fognak.

az evening news is előkelő helyen, nagy terjedelemben foglalkozik a hírrrel. ez a lap is úgy véli, hogy a szozuz-10 feladata összefügg a szaljut missziójával.

..-

13.45/szb

1320

-41-

kk 48. a marxista gondolat hete

ds/um szb leh párizs, 1971. április 23.

a párizsi mutualité-ben csütörtökön este nagy érdeklődés közepette kezdődött meg a marxista gondolat hete, amelyet a marxista tanulmányi központi rendezés, s melynek fő témája: „a szocialista forradalom néhány problémája franciaországban 100 évvel a kommün után... a marxista gondolat hete során rendezendő vitaesteken kommunista, szocialista és más demokratikus személyiségek részvételével ebben az évben arról folyik a vita, hogy a párizsi kommün tanulságainak tükrében milyen következtetéseket vonjanak le a mai kor problémáira, s milyen feleletet adjanak a mai társadalom szocialista átalakítása kapcsán felmerülő kérdésekre.

kk 49. pravda - usa

hl/so szb ki moszkva, 1971. április 23. /taszsz/

a pentagon tábornokai sohasem tüntek ki békeszeretükkel, majdnem minden beszédükben a fegyverkezési versenyre szólítanak fel, kísérletet tesznek a háborús pszichózis kialakítására - írja a pravda pénteki számában vitalij korionov.

ebben a vonatkozásban azonban bruce holloway tábornok, az egyesült államok hadászati légierejének parancsnoka valószínűleg mindenkit felülmul - állapítja meg a lap politikai szemleírója.

a tábornok minapi beszédében meglepő „felfedezéseivel”, ejtette ámulatba hallgatóit. kijelentette: ha a szovjetunió abszolút nukleáris fölényre tesz szert az egyesült államokkal szemben, akkor... vissza fogja követelni alaskát. a tábornokot teljesen elragadta a hev és így folytatta: az oroszok konkrét határidőt jelöltek ki „világuralmuk megteremtésére!”,

mint a szemleíró rámutat, két oka van annak, hogy a pentagon tábornokai az utóbbi hetekben ujult erővel kezdték verni a katonai dobokat és az abszurdumig fokozták rágalmaikat a szovjetunió ellen. /folyt.köv./

14.08/szb

14⁰⁰

-42-

kk 49. /pravda - usa... 1. folyt./-szb

az első ok az, hogy a fegyverkezési hajszát szószólóinak feltétlenül olyan légkört kell teremteniük, amely lehetővé teszi, hogy az idén újabb milliárdokhoz jussanak a támadó jellegű atomrakéta-fegyverek előállítására.

az amerikai militarista erők körében tapasztalható hisztériás roham és rágalomáradat második okát félelmükben kell keresni, mivel a békének és biztonságnak az szkp kb kongresszusi beszámolójában megfogalmazott harci programja igen nagy benyomást tett az amerikai és a nemzetközi közvéleményre - hangsúlyozza korionov.

a befolyásos amerikai körök, amelyek politikájuk alfájául és omegájául a militarizmust és az agressziót tették, minden áron árnyékot akarnak vetni a békeszerető szovjet politikára, kétségeket próbálnak támasztani a szovjetunióval szemben és kísérletet tesznek a gyau és ellenségeskedés légkörének ujjaélesztésére - fejeződik be a pravda kommentárja. /mti/

kk 50. bombamerénylet

hy/va szb ki new york, 1971. április 23. /mti/

újabb szovjetellenes merénylet történt new yorkban: csütörtökön délután a munkaidő végeztével bomba robbant az amtorg szovjet iroda helyiségében és jelentős károkat okozott.

a robbanás színhelyére érkező rendőrök még egy robbanószerszemet fedeztek fel, amelyet azonban sikerült hatástalanítani.

a provokáció szervezői minden bizonnyal a magát zsidó védelmi ligának nevező cionista szervezet tagjai. meir kahane, a liga vezetője a sajtó tudósítóinak kijelentette, hogy a szervezet „teljes mértékben helyesli az akciót”,

charles bush, az egyesült államok állandó ensz-képviselője nyilatkozatot tett, amelyben rámutatott, hogy az ilyen fajta cselekmények „ártanak a szovjetunió és az egyesült államok viszonyának”, s annak a reményének adott kifejezést, hogy „az amerikai kormány elejét veszi a hasonló akcióknak”,

/folyt.köv./

14.15/szb

14²⁰

-43-

kk 50. /bombamerénylet... 1, folyt./-szb

mint ismeretes, az egyesült államok hivatalos képviselői több ízben tették ígéretet, hogy az amerikai kormány megteszi a kellő intézkedéseket az egyesült államokban működő szovjet intézmények biztonsága érdekében. a valóság azonban azt bizonyítja, hogy az amerikai hatóságok gyakorlatilag szemet hunynak a szovjet intézmények ellen elkövetett cionista provokációk fölé. /taszsz/

--

kk 52. norvég kp

pm/sp szb ki o s l ó, 1971. április 23. /taszsz/

oslóban pénteken megnyílt a norvég kommunista párt xiii. kongresszusa. a napirenden az alábbi kérdések szerepelnek: a párt központi vezetőségének beszámolója; a revíziós bizottság beszámolója; a párt elvi programjának előkészítéséről szóló közlemény; a párt elnökének és központi vezetőségének megválasztása.

a mintegy 140 küldött tanácskozásának középpontjában a norvég munkásosztály érdekeiért, valamint a kommunista és munkáspártok nemzetközi együttműködéséért folytatott harc jelenlegi feladatai állnak. a párt következetesen küzd norvégiának a közös piacba való belépése ellen.

reidar t. larsen, a párt elnöke beszámolójának külpolitikai részében konkrét lépéseket sürgetett az európai biztonsági értekezlet összehívására. larsen kifejtette, hogy a norvég kormány nem kerülheti el az ndk és az nszk szuverén létezésének elismerését. mint mondta, ebből szervesen következik, hogy országának diplomáciai kapcsolatokat kell létesítenie az ndk-val. /taszsz, adn/

--

14.22/szb

-44-

14³⁰

kk 51. ceylon

pk/hk kcs ki c o l o m b o, 1971. április 23./mti/

a ceyloni biztonsági erők 200 katonája - pénteki közlemény szerint - visszafoglalta elpitiya kisvárost, amely két hétig felkelők kezén volt, és egyike az ellenállási gócnak. a hadügy- és külügyminisztérium közölte, hogy a katonák nagy mennyiségű fegyvert és lőszert találtak.

a kormány pénteken értesre adta, hogy „rossz tréfának”, tartja a levelet, amelyben a lázadók állítólag tárgyalásokat kínálnak fel. a leveleket a colombótól 12 kilométernyire lévő gampahában postázták. aláírók azt követelték, hogy engedjék meg nekik politikai elképzeléseik publikálását. pénteken a kormány sajtófőnöke, sarath amunugamam, kijelentette, hogy a levél valószínűleg nem egyéb beugratásnál.

a kormányegy másik tagja, maitripala szenanajake miniszter pénteken terveket ismertetett a felkelők átnevelésére, azokat a lázadókat, akik nem vettek részt közvetlenül a csatározásokban, a ceyloni egyetem épületében helyezik el, s katonai kollégiumi rendszert teremtve számukra, a politikai viták és a fizikai munka kombinációjával próbálják megváltoztatni őket. a kollégiumot körülbelül 500 fiatal számára létesítik.

akkikkel szemben a bánásmód nem lesz ilyen kivételező,, az ország törvénye szerint járnak el,,. a miniszter elmondotta, hogy hazaárulás lesz ellenük a vád, de az a személyes benyomása, hogy bandaranaiké miniszterelnökasszony hajlik a megkegyelmezés felé. /reuter, ap/

--

kk 53. seato

ri/sp kcs ki l o n d o n, 1971. április 23./mti/

londonban véget ért a délkelet-ázsiai szerződés szervezete /seato/ katonai tanácsadójának kétnapos tanácskozása. az ülésen az egyesült államok, ausztrália, új-zéland, a fülöp-szigetek, thaiföld és nagy-britannia képviseltette magát.

/folyt.köv./

14.35/kcs

-45-

14⁴⁵

kk 53./seato, folyt./ kcs

a kiadott közlemény a többi között megemlíti, hogy john s. mccain tengernagy, az egyesült államok csendesóceáni erőinek főparancsnoka elemezte az amerikaiak indokínai akcióit. azt mondotta, hogy a legutóbbi laoszi és kambodzsai hadműveletek hozzájárultak a nixon elnök által bejelentett katonai létszámcsökkentések és a vietnamizálási program sikeres folytatásához.

a felek - hangoztatja a közlemény - jóváhagyták a seato katonai hatékonysága fenntartásának szükségességét, „tekintettel az érintett térségben megnyilvánuló kommunista tevékenységre,„ a seato, koncepciója „ma még szükségesebb, jogosultsága igazoltabb, mint a múltban,„- hangsúlyozta a közlemény.

a tanácskozáson előkészítették a seato külügyminisztereinek jövő kedden kezdődő kétnapos értekezletét, valamint jóváhagyták a szervezet 1971-73-ban tartandó tengeri hadgyakorlatainak programját.

a seato katonai vezetői legközelebbi tanácskozásukat 1971 őszén bangkokban tartják./upi,ap,reuter/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk. 34. sz. hírünk /rövid hírek / 1. bek. 2. sorában a név helyesen:

n.h. arutyunjan

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk. 45. sz. hírünk /castro / 1. bek. 1-2. sorában a szöveg helyesen:

...a kubai kommunista párt központi bizottságának főtítkárát...

/mti/

15.15/11

1540

kk.54. bkp kongresszus

nk/um/il leh

s z ó f i a , 1971. április 23.

nagy károly, az mti tudósítója jelenti:

a bolgár kommunista párt x. kongresszusának péntek délelőtti ülésén összesen öt küldött és 15. külföldi küldöttség-vezető szólalt fel. georgi dzsagorov, a bkp kb tagja, az írószövetség elnöke arról beszélt egyebek között, hogy a bulgáriában megvalósult hatalmas kulturális fejlődés a kommunista párt gondoskodásának köszönhető. elítélte a burzsoá izlésnek való bármiféle behódolást, hangsúlyozva hogy a bolgár írók az egész bolgár alkotó értelmiség összeforr a kommunista párt irányvonalával.

a pazardzsiki dolgozók nevében sztojanka krisztanova, a városi pártbizottság titkára szólalt fel, majd dimitar dobrenov, a perniki lenin kohászati művek olvasztára beszélt. nagy érdeklődéssel fogadták a küldöttek dimitar dimitrovnak, a múltban rendkívül elmaradott szmoljan megye pártbizottsági első titkárának fel-szóalását. ezen a vidéken különösen a színesfémányászat és ipar fejlődik nagy ütemben, de az utóbbi években a gépgyártás és több más iparág is gyorsan nő. nikola sztefanov professzor, a következő szónok, a kongresszus elé terjesztett dokumentumokról - a pártprogram és az ötéves terv irányelveinek tervezetéről - beszélt. megállapítása szerint e „dokumentumok a párt által az 1956 évi április plénum óta elvégzett elméleti és gyakorlati munka legmagasabb rendű általánosítását jelenti.

a kongresszust üdvözölte az egyesült államok kommunista pártja a tunéziai, a japán, a spanyol kommunista párt, valamint több más demokratikus és forradalmi szervezet képviselője.

rasheed storey, az egyesült államok kommunista pártja politikai bizottságának tagja üdvözlő beszédében többek között kijelentette: nixon az egyesült államok és kína, valamint a világ más részei közötti hidverés politikáját nem az egyetemes béke eszközeként használja fel, hanem arra, hogy támogassa az anti-imperialista erők megosztottságot, és megrontsa a kapcsolatokat a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban, egyszóval szovjet-ellenes módszerként alkalmazza.

/folyt.köv./
15.50/11

- 47 -

1540

- 46 -

vk. 54./ bkp ... folyt./ 11

storey hangsúlyozta, hogy az imperializmus - mindenekelődtt az amerikai imperializmus törekvéseinek megfiúsításához az ut nem az asztalitenisz csapatokkal való mahinációkon keresztül vezet hanem a szocialista tábor egyesítésével és erősítésével érhető el.

a délelőtti ülésről a kongresszus küldöttei üdvözlő táviratot intéztek az szkp központi bizottságához a szojuz-10 fellövése, az újabb nagyjelentőségű szovjet úrsiker alkalmából

--

kk. 55. külpolitikai híreink jegyzéke ápr. 23-án 15.00 óráig

st/um/11 ki

1. szojuz-10
 2. satalov nyilatkozata
 3. úrhajósok életrajza
 4. szaljut
 5. szojuz-10 - nyugati visszhang
 6. szovjet úrkísérletek
 7. nixon és az ifjuság
 8. szegény bert
 9. várható
 10. tusz
 11. rövid hírek
 12. veteránok
 13. rogers
 14. u thant
 15. jordánia
 16. nszk-chile
 17. fasizta merénylet
 18. elnökjelölt pályázók
 19. haltí
 20. seato
 21. heikal
 22. északír
 23. satalov portré
 25. kambodz savietnam
- /folyt.köv./

15.55/11

158
D

- 48 -

kk. 55./ külpolitikai ... folyt./ 11

26. kongresszus és ürrepülés
27. paraguayi kp
28. algériai franciaország
29. televíziós közvetítés
30. egyiptom-szudán
31. pakisztán
32. cyrankiewicz 60 éves
33. ping pong diplomácia /szerk. táj.
34. rövid hírek
35. hírek Lengyelországból
36. rogers kairói látogatása
37. chaban-delmas
38. jugoszláv egyetemisták
39. frauenknecht
40. osztrák elnökválasztás
41. föderáció
42. fkp központi bizottság
43. magyar sajtóiroda bécsben
44. szojuz-10
45. castro
46. pravda-közel-kelet
47. szojuz-visszhang
48. a marxista gondolat hete
49. pravda - usa
50. bombamerénylet
51. ceylon
52. norvég kp
53. seato
54. bkp kongresszus
55. hírjegyék

--

kk. 56. rövid hírek

or/11 ki

1971. április 23./mt/

g e n t

felrobbant egy folyakony gázt szállító tartálykocsi pénteken gent közelében az országuton, miután összeütközött egy személyautóval. a közelben haladó járművek k közül több azonnal lángba borult. a szerencsétlenségnek legalább tíz halálos áldozata van./reuter, ap, upi/
/folyt.köv./

16.00/11

- 49 -

1600

m

kk.56. / rövid ... folyt./ 1l

p á r i z s

párizsban befejezte munkáját a szovjet-francia műszaki-tudományos és gazdasági együttműködési vegyesbizottság 8. ülésének. a résztvevők megvizsgálták a legutóbbi ülés óta eltelt időszakban végzett munka eredményeit és kijelölték a kapcsolatok továbbfejlesztését szolgáló intézkedéseket./taszs/

t o k i ó

pénteken tokióba érkezett david kennedy nixon elnök utazó nagykövete, hogy megbeszéléseket folytasson a japán kormány tagjaival és az üzleti élet képviselőivel. a tárgyalások napirendjén a két ország közti gazdasági kapcsolatok kérdései szerepelnek./taszs/

r i g a

kodály zoltán „maroszei táncok”, című műve szabó ferenc lírai szvitje, sárközi istván szimfóniája szerepelt a rigában rendezett nagyszerű magyar zenei esten. a közönség forró ünneplésben részesítette a jelenlévő sárközi istvánt továbbá mura pétert az est karmesterét, novák józsef klarinét- és kiss gyula zongoraművészt a koncert két szólóját./taszs/

kk. 57. Ki jöhet papa doc után? - angol vélemények

su/1l bs

L o n d o n , 1971. április 23.

haiti politikai életének angol ismerői egyetértenek abban hogy haitiban véres hatalmi harcra van kilátás, és senki sem hiszi hogy duvalier utódlása zavartalanul fog lebonyolódni.
/folyt.köv./
16.05/1l

16as

- 50 -

L

kk.57./ ki jöhet ... folyt./ 1l

a financial times latin-amerikai szakértője érdekes és gazdagon dokumentált cikkben sorolja fel az „örökösödési háború”, esélyeit. duvalier fián és marie-denise nevű lányán kívül részt vehetnek a marakodásban az elhunyt elnök által létrehozott államtanács tagjai: hervé boyer volt pénzügyminiszter, claude raymond hadseregpáncsnok, luc desir, a titkosrendőrség főnöke, andré a nemzeti bank elnöke. tudják azonban, hogy aligha maradhatnak életben, ha nem biztosítják a maguk számára a fegyveres támogatást. az első csapatát alighanem a fegyverek fölötti uralomért fogják megvívni. duvalier ugyanis gondosan felosztotta a fegyverek feletti ellenőrzést: az amerikaiak által kiképzett hadsereg mellett megteremtette saját személyi hadseregét, a hírhedt tontons macoutes-ot /„mumus bácsik”,/. a hadsereg és a tontons között régi keletű vetélkedés van, és ha a katonák megkaparintják az elnöki palotában elraktározott lőszerket a tontons élete rövid lesz.

luckner cambronne, a tontons macoutes volt tagja és antonio

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a cikkíró hozzáfűzi, hogy az ország legismertebb politikusa clovis desinor volt pénzügyminiszter, akit duvalier - túlzott becsvágy miatt - néhány hónapja elmozdított, de nem állított bíróság elé. a jobboldali desinor állítólag élvezi washington - mélységes bizalmatlansággal vegyes - óvatos támogatását, a közép- és a baloldal nagyon gyenge, amióta tavaly összeomlott az egyesült államokban működő coalition haitienne, ez a liberális-demokrata színezetű csoport. a kommunisták, akiket a diktátor nem tudott teljesen kiirtani, a következő hetekben talán megmutatják, képesek-e befolyásolni az ország közvéleményét. körülbelül másfél évvel ezelőtt több kommunista és egyéb marxista csoport, félretéve nézeteltéréseit, megalakította a haiti-i demokraták egységpártját /puda/ elnevezésű pártot, amelynek kelet-urópában és kubában is vannak szervezetei, - írja az angol tudósító.

--

16.08/1l

- 51 -

16°

kk 58. skót szakszervezetek

su-ju bs d o n , 1971. április 23.

a skót szakszervezetek évi kongresszusa aberdeenben mind a 800.000 szakszervezeti tag nevében egyöntetűen elutasította a heath-kormány munkáellenes törvényjavaslatát. a főtanács 21 szakszervezet által támogatott javaslata - amelyet a kongresszus elfogadott - kimondja, hogy egyetlen szakszervezet se regisztráltassa magát a heath-carr törvény előírásainak megfelelően. felhívja a kongresszus a munkáspártot, hogy amint ismét hatalomra jut, hatálytalanítsa az alsóházban a carr-féle törvényjavaslatot még akkor is, ha azt a tory többségű jelenlegi parlament törvénybe iktatja.

a lordok háza hétfőn kezdi meg a carr-törvény-javaslat vitáját. mint már jelentettük, az alsóházban korábban már keresztülhajsolták a tory szavazógépezeten a szakszervezetellenes javaslatot. a kormány most újabb, jórészt szigorító jellegű módosításokat nyújtott be. ezek egyike jogot adna a szakszervezethez nem tartozó munkavállalóknak arra, hogy megtörjék a munkahely szervezett munkásainak egységes fellépését. egy másik/akiket valamelyik szakszervezet/például sztrájk törésért/kizárt tagjai sorából.

a skót szakszervezetek kongresszusán kéttagu magyar szakszervezeti küldöttség is részt vett. /sugár/

--

kk 59. amerika-izrael

ae-ju nt t e l a v i v , 1971. április 23. /mti/

a upi hírügynökség - saját, szerdai keltezésű jelentéseivel összhangban - csütörtökön azt írja tel aviv-ból, hogy ottani politikai források szerint ,, az egyesült államok hivatalosan még nem hagyta jóvá izrael javaslatait a szuezi-csatorna újramegnyitására,,. az a tény, hogy a kérdés pillanatnyilag vita tárgya tel aviv és washington között, összefér a state department-nek azzal a nyilatkozatával, hogy az izraeli elképzelések ,, bátorítóak,, - hangoztatták az említett források.

a maariv című izraeli lap közlése szerint rabin, izrael washingtoni nagykövete a rogers-látogatás idején hazarepül, hogy ,, kéznél legyen,, a csatorna ügyben folytatott megbeszéléseken. /upi/

--

17,30/ju

-52-

Módosító indítvány állami fellebbezési jogot adna azoknak,

ll

kk.61. ürrepülőtérr

vö/zy-ju nt

m o s z k v a , 1971. április 23. /mti/

mint a taszsz különtudósítója jelenti, az ürrepülőtérr akkreditált újságíróknak, akik a szojuz-10 ürutasaival a fel-szállás előtt a már ismertetett sajtóértekezletet tartották, lehetővé tették, hogy megsejmeljék az indulás előkészületeit és az ürhajó indulását is.

ennek során az újságíróknak megmutatták a kilövöhelyet, a lenyügözöh építmény mélyen a föld alá nyulik és sokszáz lép-cső vezet a mélyen fekvöh, betontechnöh,, az ürtrakéta indítá-sakor ide ömlenek a rakéta kipufogó gázai. a beton felülete is tanusítja, hogy már nem egyszer érték a rakéták kipufogó csö-veiböl lángok kíséretében előtöröh füstgomolyok erőteljes löké-sei.

a többszáz méter hosszú építményt nézve látni lehetett, hogyan ,, lebegett,, az indulás első másodperceiben a hatalmas köralakú f nyílás fölött a soktonnás ürtrakéta.

az újságírók utja innen a start irányító központjába vezetett. ez nincs messze attól a felszálló betonégyszögötöl, ahonnan jurij gagarin indult az ember első ürutatzására. a irányító központba, amely egy földalatti bunkerben van, betoncsigalépcsöh vezet. a bunker több kisebb-nagyobb helyiségre oszlik, a nagyobbak közül az egyikben van a parancsnoki állás. itt szorososan egy-más mellett elektronikus műszereket és automatikusan működöh berendezéseket helyeztek el. a falon megvilágított tábla, amelyen kigyulladó fényjelzések tájékoztatnak arról, hogyan teljesítik az automata műszerek a start előtti műveletek és a fellövés prog-ramját, jelzik a műveletek időpontját.

egy szomszédos kisebb helyiségben egész sor sztereometrikus látcsöh van. ezek segítségével végzik a start különböző mozza-natainak szakdatlan megfigyelését. /taszsz/

--

17.43/ju

-53-

kk.60. németh károly

ai/so/il leh

v r a c a, 1971. április 23.

ambrus istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára és kovács antal, a vas megyei pártbizottság első titkára a bolgár párt x. kongresszusán részvevő magyar küldöttség tagjai pénteken az ország északnyugati részében fekvő vraca megyében tettek látogatást. utjukra a magyar vendégeket elkísérte dora belcseva könnyűipari miniszter és vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a magyar vendégek vraca megye büszkeségében, a vegyipari kombinátban barátsági nagygyűlésen találkoztak az üzem dolgozóival. alipiev üzemi párttitkár a kombinát 2000 dolgozója nevében üdvözölte a vendégeket.

a budapesti pártbizottság első titkára tolmácsolta a magyar kommunisták, az egész magyar nép szívélyes baráti jókívánságait, kádár jános személyes üdvözlését a gyár minden dolgozójának. méltatta a bkp x. kongresszusát, majd rámutatott: pártjaink minden alapvető kérdésben egységesek és egyetértének. a törvényelmi hagyományok mellett ezért fejlődnek nagy ütemben politikai, gazdasági és kulturális kapcsolataink.

németh károly ezek után átnyújtotta ^{a küldöttség} ajándékát: a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójára készült budapesti emlékmű kicsinyített mását, hangsúlyozva, hogy a szoborral a magyar nép a tanácsköztársaság védelmében elesett bolgár hősöknek is emléket állít.

--

kk.62. szojuz

vö/mh/il nt

m o s z k v a, 1971. április 23. /mti/

az izvesztyija tudományos szemleirója a lap péntek esti számában megállapítja, hogy a szojuz típusu űrhajók sikeresen egyesítik magukban egy szállító űrhajó és egy orbitális állomás elemeit.

/folyt.köv./

ll

- 54 -

kk.62./ szojuz ... folyt./ il

hatalmas teljesítő képességű hajtóművek és fűtőanyagkészleteik révén akár 1500 kilométer magasságba is emelkedhetnek és végezhetnek széleskörű manővereket a földkörüli térségben. navigációs és radiolokációs berendezéseik segítségével „megtalálhatják” egymást a kozmikus térségben, tudnak közeledni és ezt követően összekapcsolódni.

az űrutazások során a szojuz típusu űrhajók egészségügyi és biológiai problémák sorozatának megoldására is lehetőséget nyújtanak.

természetes, hogy minden űrhajón vannak új vagy tökéletesített fedélzeti rendszerek, amelyek fokozzák az űrhajó megbízhatóságát és megkönnyítik az űrhajósok munkáját. különösen fontos olyan új navigációs eszközök kipróbálása, amelyek révén az eddiginél bonyolultabb tudományos-műszaki kísérleteket és megfigyeléseket végezhetnek, az űrhajózással kapcsolatos új feladatokat oldhatnak meg.

e megoldások alapján bonyolultabb és sokoldalubb tudományos berendezéseket lehet létrehozni a föld, a nap és a környező kozmikus térség vizsgálatához. ebben a vonatkozásban nagy távlatokkal kecsegtet a szojuz űrállomás fedélzetén és a szojuz 10 űrhajón elhelyezett sokféle tudományos készülék együttes felhasználása./taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk. 38. sz. hírünk /jugoszláv egyetemisták / 1. bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

...belgrádi s z e r v e z e t e kétnapos vita ...

/mti/

--

- 55 -

18.00/11. ll

kk, 63. chaban-delmas-/2/

ko/ko-ju nt

b e l g r á d , 1971. április 23.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a hivatalos látogatáson jugoszláviában tartózkodó jacques chaban-delmas francia miniszterelnököt pénteken belgrádban fogadta tito jugoszláv köztársasági elnök. a megbeszélésen jugoszláv részről jelen volt mitja ribicsics miniszterelnök és mirko tepavac külügyminiszter, francia részről pedig maurice schumann külügyminiszter.

chaban delmas péntek délutáni sajtóértekezletén találkozóját a jugoszláv államfővel „ nagyon szívélyesnek és barátnak, jugoszláviai tárgyalásainak egészét pedig „ igen pozitívnak, mondotta. a francia kormányfő hangoztatta: minden területen fejlesztési kívánják jugoszlávia és franciaország kapcsolatait, s különösen nagy súlyt helyeznek a gazdasági együttműködésre. megerősítette, hogy a külpolitikai kérdések közül a jugoszláv-francia tárgyalásokon a tömbök szerepe, európa, az európai biztonsági értekezlet, a földközi-tengeri térség problémáikája, a közel-kelet és indokina állt az előtérben, s e kérdésekben a két ország nézetei igen közeliek.

chaban-delmas ismételten fontosnak mondotta az európai biztonsági értekezlet napirenden tartását, s a békés megoldások keresését a közel-keleten és indokinában.

ugyanazek a nemzetközi kérdések szerepeltek a pénteken mirko tepavac és maurice schumann különmegbeszélésén is. a két külügyminiszter megvitatta az el nem kötözettségi politika egyes kérdéseit is.

a francia miniszterelnök pénteken délután szkopjeba, macedonia fővárosába utazott. szombaton zágrábba és ljubljánába látogat, és szlovéniából tér vissza vasárnapra virradóra franciaországba.

--

18.02/ju

el

-56-

kk, 64. karjalainen

pn/hi-ju nt

j a l t a , 1971. április 23. /mti/

a szovjetunióban hivatalos látogatáson tartózkodó ahti karjalainen finn miniszterelnök, aki tárgyalásait befejezve, most a krim félszigeten időzik, interjút adott a tassz, a novosztji /apn/ hírügynökség és a szovjet rádió tudósítóinak. ebben a magasrangú finn vendég a szovjet vezetőkkel folytatott tárgyalásainak eredményeivel foglakozott. hangoztatta, hogy a moszkvában aláírt finn-szovjet szerződés a gazdasági, műszaki és ipari együttműködés fejlesztéséről magába foglalja mindazokat az eredményeket, amelyeket a korábban megkötött szerződések alapján ért el a két ország, s egységbe foglalja az idevágó korábbi dokumentumokat. a jelenlegi szerződés tükrözi az együttműködés új vonatkozását is, amelyek az utóbbi években merültek fel. kiterjed például a szabadalomcserére és a közös munkára az ember természeti környezetének a megvédésében.

az európai biztonságról szólva karjalainen megállapította, hogy az összeeurópai biztonsági értekezlet előkészítése előtt „ vannak átmeneti nehézségek, - mivel egyre növekszik az érdeklődés az értekezlet megtartása iránt, remélhetünk haladást, ebben a kérdésben - mondotta karjalainen.

a finn miniszterelnök magasra értékelte a békés együttműködés programját, amelyet az szkp kb beszámolója fejtett ki a párt xxiv. kongresszusán. finnország „ elvben mindig helyesli azokat a javaslatokat, amelyek - bárhonnan származnak - az országok és a népek közötti békés egymás mellett élést jelentik a gyakorlatban, - hangoztatta a finn miniszterelnök. /tassz/

--

kk 65. pakisztán-2

fm/ne-ju nt

u j - d e l h i , 1971. április 23. /mti/

a pakisztáni központi kormány pénteken emlékiratot juttatott el az indiai külügyminisztériumba. ebben azzal vádolta az indiai hatóságokat, hogy „ nem cselekedtek kellő időben, „ pakisztán ujonnan kinevezett calcuttai főmegvizottjának védelmére, a csütörtökön lezajlott heves tüntetések megakadályozására. egyidejűleg ismételten az indiai kormány szemére vetette, hogy mindez ideig semmit sem tett azoknak a kelet-pakisztániaknak az eltávolítására, akik öt nappal ezelőtt önhatalmulag ellenőrzésük alá vonták pakisztán calcuttai helyettes főmegvizottai hivatalát.

/ folyt. köv./

18.35/ju el

-57-

kk 65. / pakisztán-2... 1. folyt./-ju

a pti indiai híregyénység legfrisebb jelentése szerint a pakisztáni központi kormány sugárhajtású repülőgépei pénteken több hullámban támadták a daccától mintegy 130 kilométerrel északra lévő mymensingh városát, amelynek több pontján tüzek keletkeztek. új -delhiben egyébként úgy tudják, hogy a kelet-pakisztáni szeparatisták ellenőrzése alatt álló mymensingh városát, ahol maulana bhasani, a nemzeti avami párt vezetője székel, a pakisztáni hadsereg három irányból támadja.

a pti híregyénység végül arról tudósít, hogy légi uton további csapaterősítések érkeztek az ország nyugati részéből daccába, kelet-pakisztán fővárosába. /reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----1.-----

r a w a l p i n d i

az ap híregyénység a pakisztáni külügyminisztériumhoz közelálló forrásokot idézve pénteken jelentette, hogy jahja khan pakisztáni elnök a kelet-pakisztáni helyzettel kapcsolatban újabb levelet kapott a szovjetunió vezetésétől. az állítólag kosyigin miniszterelnöktől származó üzenet szövegéhez nem fűztek kommentárt, csak annyit közöltek, hogy hangneme „enyhébb”, mint a mintegy két héttel ezelőtt podgornijtól érkezett levél. /ap/

--

kk 66. kozmosz 407

ht/mh-ju nt m o s z k v a , 1971. április 23. /mti/

a szovjetunióban pénteken felbocsátották a kozmosz-407 műholdat, amely a folyamatban lévő programnak megfelelően folytatja az űr kutatását.

a szputnyik pályájának adatai a következők: kezdeti keringési idő 101 perc, maximális távolsága a földtől 844-es kilométer, minimális távolsága 799 kilométer. a pályasík és az egyenlítő síkja 74 fokos szöget zár be.

a műhold berendezései zavarmentesen működnek. /taszsz/

--

18.45/ju

-58-

ll

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk 67. szojuz-10-visszhang

csr/ne-ju nt jodrell bank -moszkva, 1971. április 23. /ap,
upi, reuter/

bernard lovell, a szovjet űrkutatási program hírneves szakértője, a jodrell bank-i csillagvizsgáló igazgatója pénteken újságíróknak nyilatkozott a szojuz-10-ről. elmondta, hogy véleménye szerint a pénteken felbocsátott szovjet űrhajó megpróbál összekapcsolódni a szaljut-tal, hogy az űrhajósok átszálljanak az űrállomásra. az átszállás módja vagy űrséta, vagy dokkoló rendszer lesz.

lovell következtetése szerint az űrhajósok egy nagy, kezelő személyzettel ellátott űrállomást építenek ki, amely hosszú ideig fog keringeni föld-körül pályán, s amelyre űrhajósok fognak ellátogatni.

az angol űrkutatási szakértő figyelmeztetett arra, hogy az ilyen típusú űrlaboratórium egyaránt használható jó és rossz célokra. megismételte azt az 1968-ban kifejtett véleményét, hogy az űrkutatás nagy erkölcsi felelősséggel és esetleg veszélyes következményekkel jár. az űrbe kibocsátott „hulladékot”, ballisztikus rakétákkal téveszthetik össze, ami nemzetközi veszélyhez vezethet. becslése szerint 1978-ban körülbelül 2500 elszabadult tárgy és „hulladék”, lesz az űrben.

a jodrell bank-i csillagvizsgáló szombat hajnaltól fogja figyelemmel kísérni a szaljut és a szojuz-10 utját. a keringési pályák pénteken még kedvezőtlenek voltak a megfigyeléshez.

x x x

a upi moszkvai tudósítója jól tájékozott szovjet forrásokra hivatkozva jelenti, hogy a következő néhány napban még három űrhajót fognak felbocsátani. az ap moszkvai tudósítója szerint a hét végén valószínűleg fellövik a szojuz-11-et, több űrhajóssal a fedélzetén. a reuter szintén arról tudósít, hogy rövidesen újabb szovjet űrhajót bocsátanak fel. /mti/

--

19.00/kju

-59-

ll

kk.69. rogers

kt/11 bs

w a s h i n g t o n , 1971. április 23.

köves tiber az mti tudósítója jelenti:

rogers külügyminiszter pénteken sajtóértekezleten jelentette be, hogy május első hetében látogatást tesz az eak-ban további 3 arab országban és izraelben.

az amerikai külügyminiszter nagy nyomatékkal hangsúlyozta, azért vállalkozik a közel-keleti látogató-körutra, mert megítélése szerint „kivételes alkalom kínálkozik arra, hogy a változó helyzetben felderítsék azokat az utakat és módokat amelyek révén nemcsak fenntartható, hanem meg is gyorsítható a folyamat a békerendezés irányában,, - rogers mindjárt hozzáfűzte, hogy közel-keleti látogatóköruja kapcsán nem számít „drámai eredményekre és frontáttörésre,,.

a külügyminiszter hétfőn indul londonba, ahol résztvesz a seato értekezletén, majd 29-én párizsban schumann francia külügyminiszterrel folytat megbeszéléseket a közel-keleti helyzetről és találkozik david bruce nagykövettel a vietnami négyes-értekezleten részvevő amerikai főkdelegátussal. április 30-án és május 1-én résztvesz a cento ankarai értekezletén, majd ezt követően tesz látogatást izraelben, libanonban, jordániában, szaúd arábiában és az eak-ban. mint megjegyezte, nem szükségszerűen ebben a sorrendben. rogers, utban hazafelé látogatást tesz romában is.

a sajtóértekezleten feltűnést keltett, hogy amerikai külügyi szóvivők korábbi nyilatkozataitól eltérően, rogers külügyminiszter ezúttal nem egy „közbeeső megállapodás,, lehetőségére, hanem a biztonsági tanács 1967. novemberi határozatával összhangban álló békerendezés kérdésére helyezte a hangsúlyt.

hangoztatta, hogy nem óhajt „közvetítőként,, fellépni és nem akarja átvenni jarring nagykövét szerepét, hanem előmozdítani kívánja a jarring-misszió keretében folytatandó további tárgyalásokat, amelyeknek - mint mondotta - „sikerre kell vezetniük, mivel a légkör sohasem lesz jobb mint most,,.

/folyt.köv./

19.10/11

le

- 60 -

kk.60./ rogers ... 1. folyt./ 11

rogers kijelentete, hogy nixon elnök kérte fel erre a látogatókörutra, mivel az elnöknek „az a meggyőződése, hogy az usa-nak minden alkalmat meg kell ragadnia és minden erőfeszítést meg kell tennie, hogy a béke érdekében konstruktív és energikus szerepet töltsön be ebben a térségben. ,,

kérdésekre válaszolva rogers kijelentette, hogy a szuezi csatorna megnyitására vonatkozólag előterjesztett izraeli elgondolásokat „nem minősítené tárgyalási alapnak,, és erről a kérdésről még további megbeszélésekre kerül sor mind az izraeli mind az egyiptomi kormányokkal.

rogers rendkívül melegen nyilatkozott az amerikai-kínai kapcsolatok alakulásáról. idézte csou en-laj miniszterelnöknek azt a megjegyzését, hogy a két nép kapcsolatainak történetében „új lap nyílt,, majd hozzáfűzte: „remélem, hogy nemcsak új lap, hanem új fejezet is nyílt kapcsolataink történetében,,. a külügyminiszter félreérthetetlenül célzott rá, hogy a nixon-kormány reményei szerint az „új lap nyitása,, a továbbiakban majd „hancit is befolyásolja,, és esetleg rábírhhatja „egy tárgyalásos rendezés elfogadására. ,,

arra a kérdésre, hogy sokat utazgató külügyminiszter létere nem óhajt -e látogatást tenni a kínai népköztársaságban is, rogers a ping-pong diplomáciára utalva ezt válaszolta: „nem vagyok valami kiváló sportoló,,.

a külügyminiszternek felidéztek a kérdést: mi a véleménye a washingtonban tüntető veteránoknak arról az álláspontjáról, hogy az indokínai háború nem éri meg egyetlen további amerikai katona életét sem. rogers azt válaszolta, hogy a „vélemények megoszlanak,, s jöhetnek a kormány elismeri a különvélemény jogát, de azt fogja tenni, ami a kormány politikája s ezt nixon elnök legutóbbi beszédében „világosan kifejtette,,.

--

kk.70. pajetta

vö/11 nt

r ó m a , 1971. április 23./mti/

giancarlo pajettát az olasz kommunista párt politikai bizottságának tagját az olasz képviselőház külügyi bizottságának elnökhelyettesévé választották./taszsz/

--

19.25/11

le

-61 -

kk 68. ceylon-2

fm/nm-ju nt c o l o m b o , 1971. április 23. /mtl/

a ceyloni kormány pénteken - a rádió útján - felszólította a lázadókat, hogy tegyék le a fegyvert és adják meg magukat.

maitripala szenanajake miniszterelnökhelyettes, energia- és döntésügyi miniszter pénteken colombóban sajtóértekezletet tartott. ezen - mint már jelentettük - ismertette a kormánynak a ,, megtévedt fiatalok ,, átnevelésére vonatkozó terveit, amelyekkel bandaranaike miniszterelnökasszony ,, személyesen foglalkozik,,.

a miniszter rámutatott, hogy a szigetország börtönei zsumfolásig megteltek a kormányellenes lázadókkal. a büntetőintézetek vezetői a foglyok sorából válsztják majd ki azokat, akik ,, közvetlenül nem vettek részt erőszakos cselekményekben,, s akiket az átnevelési központok segítségével ,, békeszerető és törvénytisztelő polgárokként,, kívánnak visszavezetni a ceyloni társadalomba. azokat az ábaloldali radikális lázadókat pedig - füzte hozzá a ceyloni miniszter-, akik erőszakos cselekményekben vettek részt, hazaárulás vádjával bíróság elé állítják.

maitripala szenanajake végezetül leszögezte: ,, demokratikus ország voltunk az elmúlt husz esztendőben, s erről az utról sem fogunk letérni,,. /afp, upi, dpa/
a jövőben

embargo : 20.00 óráig!

kk. 71. brandt

ms-ju nt b o n n , 1971. április 23. /mtl/

willy brandt nyugat-német kancellár pénteken egy tv interjúban bizalmát fejezte ki aziránt, hogy a nyugat-berlini helyzet-ről folytatott négyhatalmi tárgyalások eredményesek lesznek. a kérdésben előterjesztett szovjet tervezetről szólva megjegyezte, hogy az több gyakorlati kérdésben - az átutazás és a hírközlés terén - a körülmények javulásával kecsegtet. ,, a város státusá-vál kapcsolatban a szovjet tervezet véleményünk szerint nem tartalmaz negatív álláspontot,, - jelentette ki a nyugat-német kancellár.

/ folyt. köv. /

19.35/ju

-62-

kk 71. / brandt... .1. folyt./-ju

brandt szerint ,, a nyugat-berlini tárgyalások eredményességén nemcsak a szovjetunióval és lengyelországgal megkötött szerződések ratifikálása múlik, hanem az európai biztonsági értekezlet előkészítése is,,. a kancellár ezt követően kijelentette: ,, a nyugatnak átfogó érdeke fűződik az európát érintő biztonsági problémák felelősségteljes megvitatásához,,. /ap/

kk. 73. kieg. a kk 69. sz. hírhez

ae-ju bs j e r u z s á l e m , 1971. április 23. /mtl/

szinte azzal egyidőben, hogy rogers ismertette közel-keleti körútjának állomásait, az izraeli rádió bejelentette, hogy az amerikai külügyminiszter ankarából egyenesen tel-aviv-ba repül, s csak onnan indul tovább az arab fővárosokba. /ap/
Szerkesztőségek tájékoztatására!
w a s h i n g t o n

a nukleáris fegyverkezéssel kapcsolatban rogers két dolgot mondott el sajtóértekezletén:

1. egyelőre nem világos, hogy az új szovjet rakétaállásokat nagyobb méretű ss-9 rakétákkal vagy teljesen új szuperrakéta-rendszerrel szerelték-e fel;

2. még nem tűztek ki határidőt annak eldöntésére, vajon a szovjet intézkedésekre az egyesült államok,, a maga új védelmi erőfeszítéseivel,, válaszoljon-e?

rogers hangoztatta még továbbra is van remény arra, hogy egy átfogó ellenőrzési megállapodás jöjjön létre a szovjetunióval; olyan megállapodás, amely mind az offenzív, mint a defenzív fegyvereket felöleli. /dpa/

19.45/ju

-63-

kk.72. bolgár kp kongresszusa

nk/mh/1L bs

s z ó f i a , 1971. április 23.

nagy károly, az mti tudósítója jelenti:

a péntek délutáni ülésen a központi bizottság beszámolójának vitája folytatódott a bolgár kommunista párt x. kongresszusán.

Ivan panev, a dimitrovi kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának első titkára, a minisztertanács mellett működő ifjúsági és sportbizottság elnöke a fiatal nemzedék nevelésének problémáiról beszélt, hangsúlyozva a forradalmi hagyományokhoz való hűség szerepét és fontosságát. „a bolgár ifjúság - mondotta - teljes egészében visszautasítja a jobb- és baloldali opportunizmust, azoknak a kalandoroknak és szélsőségeseknek a demagóg jelszavait, akik játszanak akarnak az ifjúság érzelmeivel,..

egyébként panev bejelentete, hogy a bolgár komszomol már a 12. kongresszusára készül.

a mai bolgár ifjúság életének kérdéseivel foglalkozott felszólalásában petranka sztoilova, 25 éves razgradi munkásnő. felszólalását különösen érdekessé tette, hogy az üzemben, amelynek fiataljai nevében véleményt nyilvánított, viszonylagosok a török nemzetséggel fiatal. sztoilova éppen a bolgár és török fiatalok közös munkájára, barátságának, kollektív együttműködésének jelentőségére helyezte felszólalásában a hangsúlyt.

sziljan pesev, a vidini vegyipari kombinát igazgatója főként a bolgár vegyipar gyors fejlődésére tért ki, hangsúlyozva, hogy abban - mint annyi más bulgáriai iparágban is - döntő szerepet játszott a szovjetuniótól kapott hitel, a szovjetunió műszaki segítsége és a szovjet szakemberek közvetlen közreműködése.

a külföldi pártok képviselőinek üdvözlő beszédei számban a péntek délutáni ülésen is felülmúlták a hazai felszólalásokat. ezúttal 19 testvérpárt és demokratikus szervezet - közöttük a mexikói, az osztrák kommunisták, a japán szocialista párt, stb - nevében üdvözölték a bkp kongresszusát, elismeréssel adózva a bolgár nép sikereinek, amelyeket pártja vezetésével ért el a gazdasági, politikai, kulturális és tudományos élet minden területén.

--

- 64 -

19.50/1L

cl

kk.74. törökország

sj/sj/1L nt

a n k a r a , 1971. április 23./mt1/

nihat erim új török miniszterelnök a rend helyreállítására irányuló első intézkedésként pénteken szigorú stratáriumot magában foglaló törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé. a törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a biztonsági erők vádemelés nélkül letartóztassanak és egy hónapig fogságban tartsanak minden gyanúsítottat. ugyanakkor felhatalmazza a biztonsági erőket a házkutatások tartására, sajtócenzúra bevezetésére, sztrájkok és tüntetések megakadályozására. a törvényjavaslat megszigorítja az elkövetett bűnökért kiszabható büntetések mértékét is.

erim rádió - és televízió beszédben jelentette be a törvényjavaslat benyújtását. „minden lehetséges eszközzel fellépünk azok ellen, akik a nemzet megbontására törekednek. intézkedéseinkkel lesújtunk rájuk,, - mondotta erim éleshangu beszédeben./upi, ap/

--

kk.75. közös piac

hf/zy/1L bs

L o n d o n , 1971. április 23. /mt1/

edward heath angol kormányfő elnökletével pénteken délután tanácskozás volt a downing street 10-ben, hogy meghatározzák az angol kormány álláspontját az elkövetkezendő három hónap folyamán a „hatókkal,, folytatandó tárgyalásokon. a legközelebbi - május 11-én és 12-én - találkozókat ugyanis londonban döntő jelentőségűnek tartják.

a tanácskozáson részt vett alec douglas-home külügyminiszter, geoffrey rippon „európa-miniszter,, con o,neill, a brüsszelben tárgyaló brit küldöttség helyettes vezetője, valamint anglia párizsi és bonni nagykövete; christopher soames és roger jackling.

a kormányhoz közelálló körök véleménye szerint az ülésen heath miniszterelnök azt hangoztatta, hogy anglia ez év nyárára szeretné megoldani a belépéssel kapcsolatos legfontosabb problémákat.

/folyt.köv./
19.55/1L

cl

- 65 -

kk.75./ közös piac ... folytc./ il

ezek között jelentős helyet foglal el anglia hozzájárulása a közös piaci költségvetéshez, valamint a brit nemzetközösség fejlődő országaiból anglia felé irányuló export kérdése.

megfigyelők, úgy vélik, hogy a pénteki tanácskozáson valószínűleg szó esett rippon április 27-én és 28-án esedékes brüsszeli látogatásáról, amikor is az állandó brit küldöttséggel és a közös piac képviselőivel találkozik, majd foglalkoztak továbbá brandt nyugatnémet kancellár közelgő látogatásával is. a nyugatnémet kormányfőt május 5-re várják londonba./afp, reuter/

--

kk.76. veteránok

kt/il bs w a s h i n g t o n , 1971. április 23.

köves tiber az mti tudósítója jelenti:

háborús kitüntéseiket leszaggatva és a capitolium lépcsőire vetve fejezték be pénteken délben egyhetes washingtoni tüntetéssorozatot az indokínai háború azonnali befejezéséért küzdő amerikai veteránok.

több mint 1000 hadviselt libasorban haladva, egyenként megállt a capitolium tövében lévő szökőkutnál, mindegyik megnevezte magát, szülővárosát, rangját és csapatát, majd kitüntetését a törvényhozás épületének lépcsőire dobta. voltak olyanok, akik marokszámra hajították el az ezüst- és bronzcsillagokat, az amerikai légierő egy volt katonája 26 kitüntetését dobta vissza azoknak, akik a háborúba küldték.

a nagy tömeg szemeláttára végbement ünnepélyes aktus előtt felolvasták a veteránok közös nyilatkozatát. „azért jöttünk az ország fővárosába - hangzik a nyilatkozat -, hogy elmondjuk az amerikai népnek, mi történik vietnámban, mi történik a vietnami néppel. azzal a nemzettel, amelyet szétvágtak egy hadsereg, egy olyan hadsereg, amely nem az élő emberekkel, hanem csak a halottak számlájával törődik. most visszadobjuk kitüntetésünket azoknak, akik mindezért felelősek. letépjük magunkról és elhajítjuk ezeket a kitüntetések, amelyek a szégyen és az embertelenség jelképei,..

--

- 66 -

20.00/11 *de*

kk 77. palme

sj/sj-ju nt s t o c k h o l m , 1971. április 23. /mti/

olof palme svéd miniszterelnök pénteken a parlamentben roloviics jugoszláv nagykövet meggyilkolásával kapcsolatban feltehető kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy kormánya ki fog utasítani az országból minden külföldit, akiről feltételezhető, „ hogy politikai céljainak elérésére erőszakot alkalmaz,..

palme elítélte a jobboldali usztasa szervezetet, amely többször követett már el merényletet jugoszlávia svédországi diplomáciai kirendeltségei ellen. a miniszterelnök utalt arra, hogy a svéd hatóságok évtizedeken át nem éltek a kiutasítás jogával, de az elmúlt időszak erőszakos cselekményei után ezt most megfontolandónak tartják. palme kijelentte: tudomása van arról, hogy létezik egy titkos horvát szervezet, de ahhoz csak nagyon kevés svédországban élő norvát tartozik. a jövőben a rendőrség intenzívebben ellenőrzi a titkos szervezet tagjait.

a svéd kormány törvényjavaslatot terjesztett elő a parlamentben a fegyver- és robbanóanyagbirtoklásért kiszabható büntetés felemeléséről. a törvényjavaslat szerint a maximális büntetés két év. /upi/

--

kk 79. szozuz-10

vy/za-ju nt m o s z k v a , 1971. április 23. /mti/

mint a taszsz tudósítója az űrhajózási irányítóközpontból jelentette, a szozuz-10 űrhajó magyarországi idő szerint 17.30 órakor befejezte a 11. fordulatot földkörüli pályáján.

/ folyt. köv. /

20.00/11 *de*

-67-

kk 79. / szozuz-10 ... 1. folyt./-ju

magyarországi idő szerint 11.35 órakor módosították az űrhajó pályáját. ennek biztosítása végett előkészítő műveletek történtek. 11 órakor, amikor a szozuz-10 kivülesett a szovjet rádiózás hatótávolságán, a „szergej koroljov akadémikus,, tudományos kutatóhajóról utasítást adtak a módosítás végrehajtására. a következő fordulóban vlagyimir satalov, az űrhajó parancsnoka a kézi irányítórendszer segítségével elvégezte az űrhajó betájolását. az adott időpontban működni kezdett a hajtómű, megadta a számításoknak megfelelő impulzust és a szozuz-10 új pályára tért.

távközlési adatok szerint az űrhajó fedélzeti rendszerei az előírásoknak megfelelően működnek, az űrhajósok közérzete jó.

magyarországi idő szerint 13.10 óra óta az űrhajósok pihennek. ez 21 óráig tart, ekkor folytatják a tudományos és műszaki kísérleteket. /taszsz/

--

kk 80. szovjet-finn közös közlemény

pn/nm-ju nt m o s z k v a , 1971. április 23. /taszsz/

moszkvában szovjet-finn közös közleményt adtak ki ahti karjalainen finn miniszterelnök szovjetunióbeli hivatalos látogatásáról, s alekszej koszigin szovjet miniszterelnökkel folytatott tárgyalásairól.

a közlemény hangoztatja: „ahti karjalainen és alekszej koszigin a barátság, az őszinteség és a kölcsönös megértés légkörében folytatott tárgyalásokat a szovjet-finn kapcsolatok további fejlesztéséről, valamint időszerű nemzetközi problémákról,,.

/ folyt. köv./

20.00/judl

-68-

kk 80. / szovjet-finn ... 1. folyt./-ju

a közlemény leszögezi: mindkét fél megegyezéssel állapította meg, hogy sikeresen fejlődnek a szovjetunió és finnország baráti kapcsolatai, amelyek az 1948-as barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés tartós alapjaira épülnek. a felek aláhúzták a szerződés nagy jelentőségét a béke és a biztonság megőrzése és megszilárdítása szempontjából észak-európában és az egész európai kontinensen,,.

alekszej koszigin és ahti karjalainen nagy jelentőséget tulajdonítva a kölcsönösen előnyös kereskedelem és a gazdasági együttműködés más formái további fejlesztésének, szerződést írtak alá a két ország közötti gazdasági, műszaki és ipari együttműködés fejlesztéséről. jegyzőkönyveket írtak alá arról is, hogy a szovjetunió földgázt szállít finnországba, finnország pedig acélcsöveket a szovjetunióba, továbbá egy fafeldolgozó gazdaság létesítéséről a szovjetunióban, s szovjet közreműködésről a második atomerőmű építésében finnországban.

„a felek szükségesnek tartották annak megvizsgálását, hogy lehetséges-e távlati program kidolgozása,, a két ország közötti kereskedelmi-gazdasági együttműködésre, az ipari kooperáció és szakosítás fejlesztésére.„

külpolitikai vonatkozásban a közlemény megállapítja, hogy a szovjetunió és finnország „továbbra is arra törekszik, hogy elősegítse az össz-európai értekezlet előkészítésének mielőbbi befejezését, s kifejezi azt a reményét, hogy valamennyi érdekelt kormány hozzájárul a megállapodás eléréséhez,,.

a szovjetunió ismételten kinyilvánította: „támogatja finnország azon kezdeményezését, hogy az érdekelt kormányok képviselői tartsanak helsinkiben előkészítő találkozókat és konzultációkat,,.

/ folyt. köv./

20.10/judl

-69-

kk 80. / szovjet-finn... 1. folyt./-ju

a felek megállapították, hogy finnországi külpolitikája a „paasakivi-kekkonen irányvonala”, - „szavatolja a szovjetunióval való barátság és együttműködés töretlen fejlődését, tartalmazza finnországnak azt a törekvését, hogy békeszerető, semleges politikát folytasson a nemzetközi béke és biztonság érdekében, s baráti kapcsolatokat tartson fenn valamennyi országgal,,.

a felek kifejezték komoly aggodalmukat a dél-kelet-ázsiai helyzet miatt. sikraszálltak „ valamennyi külföldi csapat kivonásáért e térségből, a vietnami probléma mielőbbi politikai rendezéséért az 1954-es genfi megállapodások alapján, tárgyalásokkal. kijelentették: „ támogatják az indokínai népek elidegeníthetetlen jogát, hogy maguk döntsenek sorsukról,,. a közel-keleti helyzetről folytatott eszmecsere során a szovjetunió és finnországnak aláhuzta az olyan rendezés szükségességét, amely az 1967. november 22-i biztonsági tanácsi határozat maradéktalan végrehajtásán alapul.

alekszej koszigin szovjet miniszterelnök elfogadta anti karjalainen megnívását hivatalos finnországi látogatásra.

x x x

ajti karjalainen finn miniszterelnök, aki a szovjet kormány vendégeként április 19-től hivatalos látogatáson tartózkodott a szovjetunióban, pénteken visszautazott hazájába. /mti/

--

kk. 83. moszkvai tévé

hj/ju bs m o s z k v , a, 1971. április 23. /mti/

a moszkvai televízió pénteken érdekes filmet közvetített a sojuz-10 személyzetének gyakorlatairól, felkészítéséről. bár satalov és jeliszjev tapasztalt űrhajósoknak számítanak, hiszen mindketten két-két alkalommal már jártak a világűrben, az ujonc rukavisnyikovval együtt nekik is végig kellett próbálniuk a sojuz-10 működő makettjén az űrutazás egész programját.

még azt is gyakorolták, amire remélhetőleg nem kerül sor: sikerrel hártották el egyes fedélzeti berendezések „üzemzavarát,,.

--

20.20/ju

-70-

kk.78. a szovjet űrkísérletek

pn/nm/il bs

m o s z k v a , 1971. április 23./mti/

vlagyimir gjenyiszov és viktor alimov szovjet tudósok a taszsz hírügynökség által közölt cikkükben a szovjetunió tudományos űrkutatási programjával foglalkoznak. - a kozmikus rendszerek és az űrhajózás eszközeinek komplex felhasználása bolygónk tanulmányozásában olyan eredményeket hoz, amelyeket ma nehéz lenne elképzelni és értékelni - írják a szerzők.

a tudósok emlékeztetnek arra, hogy az szkp 24. kongresszusának az új ötéves tervre vonatkozó irányelvei előirányozták a föld körüli térség tudományos kutatását a távközlés, a televízió, a meteorológiai előrejelzések, a természeti kincsek tanulmányozásának és más népgazdasági feladatok megoldásának fejlesztése érdekében.

a szovjet űrtudomány fejlődésének logikája napirendre tűzte a hosszú élettartamu orbitális űrállomások létrehozását, amelyeknek felbocsátása elengedhetetlen feltétele annak hogy az ember mind mélyebbre hatoljon a világűrbe. a szovjet tudósok és mérnökök máris komoly sikereket érnek el ezen a téren, amikor szakaszosan oldják meg a föld körüli pályákon keringő tudományos űrállomások létrehozásának a feladatát.

az április 19-én felbocsájtott szaljut orbitális űrállomás, - több célt szolgáló komplex laboratórium. feladata, hogy működés közben ellenőrizze a szerkezeti elemeket és a számos fedélzeti rendszert, továbbá hogy különböző tudományos műszaki kutatásokat és kísérleteket hajtson végre. a sojuz 10 programjában pedig közös kísérletek végrehajtása szerepel a szaljut űrállomással.

azokról a távlatokról szólva, amelyeket az ilyen típusu űrrepülések nyitnak a tudomány előtt, a cikkírók hangoztatják, hogy a tudományos kutatásoknak föld körüli pályára való kihe-lyezése óriási hatással lesz a csillagászat, az asztrofizika a geofizika, a geológia, a földrajz, a meteorológia, a biológia és az orvostudomány fejlődésére.

/folyt.köv./

- 71 -

20.20/11

el

kk.78./ szovjet ... 1. folyt./ il

a naptevékenység állandó ellenőrzése, ami az orbitális űr-állomások tudományos berendezéseinek a segítségével történik, lehetővé teszi, hogy a tudósok képesek legyenek előre jelezni a napkitöréseket és a naptevékenység fokozódását. Ez jelentős mozzanat az ember űrrepülésének fokozott biztonsága szempontjából.

az orbitális űrállomásokat fel lehet használni „égl”, fizikai laboratóriumokként is, amelyek különböző kísérleteket végeznek az elemi részecskék fizikájának és a kozmikus kisugárzásnak a kutatásában. ezeken az állomásokon tiszta formájukban lehet tanulmányozni az elsődleges kozmikus sugarakat, nagy energiájukat pedig fel lehet használni az új atomreakciók, s új elemi részecskék felfedezéséhez. kísérletet lehet tenni például a hipotetikus elemi részecskék, a kvarkok felderítésére. ezeknek a részecskéknek a felfedezése rendkívül fontos volna az anyag szerkezetére vonatkozó modern elméletek számára.

a föld körüli pályákon keringő tudományos űrállomások segítségével jelentősen ki lehet bővíteni a föld körüli térség kutatását. e kutatások állandó tárgyai lesznek a föld mágneses tere, sugárzási övezete, a napszél, és más fizikai jelenségek, igen értékes információkat adhat a földfelszín egyes részletei spektrumainak komplex elemzése, az elektromágneses kisugárzás ultraviola, látható, infravörös és mikrohullámu sávjaiban.

az orbitális űrállomások segítségével fogják tanulmányozni a föld természeti kincseinek elhelyezését, a különböző talaj-fajták jellegét, az erdők kiterjedtségét, a jégtakarót, a tenger- és óceánáramlatokat.

az orbitális űrállomások rendkívül fontosak a föld felső légkörének, s a meteorológiai helyzeteinek a tanulmányozása szempontjából. az űrmeteorológia fejlődésével döntő előrehaladást lehet elérni az időjárás előrejelzésének és irányításának igen bonyolult problematikájában.

az orbitális űrállomások fedélzetén létrehozható súlytalanság és mély vákuum kedvező körülményeket teremt a különféle tudományos-műszaki kísérletek és technológiai műveletek számára.

- 72 -

/folyt.köv./

kk.78./ szovjet ... 2. folyt./ il

az orbitális űrállomások univerzális bázisai lehetnek számos űrberendezés kidolgozásának és kipróbálásának, s laboratóriumok a különféle anyagok és alkatrészek gyártására, amelyeket a földön vagy csak nagyon nehezen vagy egyáltalán nem lehet előállítani.

a lakott űrállomásokon és ember vezette űrhajókon tanulmányozni lehet a súlytalanság állapotának hatását az élő szervezetekre, s e szervezetek alkalmazkodását az űrrepülés különleges körülményeihez.

nehéz felsorolni mindazt, amit a tudomány és technika szándékszik elérni a jövőben az orbitális űrállomások és az embervezette űrhajók segítségével, hiszen teljesen világos, hogy jelen pillanatban nem lehet elég pontosan megjósolni ezen űrberendezések valamennyi potenciális lehetőségét - írják a szerzők./taszsz/

..-

kk.81. chaban-delmas -3.

z/il mg

s z k o p j e , 1971. április 23./mti/

jacques chaban-delmas francia miniszterelnök kíséretével együtt pénteken este különrepülőgépen szkopjeba érkezett. a szkopje mellett petrováci repülőtéren a francia vendégeket dr. kszente bogoev, a macedón végrehajtó tanács /kormány/ elnöke fogadta és üdvözölte./tanjug/

..-

kk.82. közel-kelet

ae/il nt

1971. április 23./mti/

a m m a n

a palesztinai gerillák szóvivőjének közlése szerint csütörtökön este ammántól 30 kilométerre északra ismét összetűzésre került sor a királyi hadsereg és a palesztin harcosok között.

/folyt.köv./

- 73 -

20.30/il

kk.82./ közel-kelet ... folyt./ il

az összetűzések péntek reggelig tartottak. ammanban ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy a hadsereg egységei megállították a gerillák egyik teherautóját, mire azok tüzet nyitottak./upi/

b e i r u t

az iraki hírgyűnökség közlése szerint az ország visszahívta ammani nagykövetségét, mivel a jordániai hatóságok zaklatták az iraki diplomatákat. a jordániai külügyminisztériumhoz eljuttatott tiltakozó jegyzék szerint az ammani hatóságok feltartóztatták az iraki ügyvivőt, átkutatták otthonát és gépkocsiját, noha mind ő, mind a használatban lévő tárgyak diplomáciai sértegettséget élveznek./upi/

n e w y o r k /ensz

az ensz egyik szóvivője pénteken bejelentette, hogy gunnar jarring, a világszervezet főtitkárának közel-keleti különmegbízottja - eredetileg bejelentett terveivel ellentétben - továbbra is moszkvában, nagykövetségi állomáshelyen marad. jarring tehát e hónapban nem tér vissza new york-ba, s megfigyelők ebben annak jelét látják, hogy a svéd diplomata pillanatnyilag nem látná gyümölcsözőnek közvetítő tevékenysége újratevését./dpa/

--

kk.86. szojuz-10-visszhang

csr/nm/il nt

1971. április 23./taszsz/

L o n d o n

a londoni esti lapok első oldalán közlik a szojuz-10 felbocsátását ábrázoló fényképet, valamint satalov, jeliszjejev és rukavicsnyikov űrhajósok fényképeit. ismertetik a taszsz - hírgyűnökség jelentéseit az űrhajósokról, és feladataikról.

/folyt.köv./

ll

- 74 -

kk.86./ szojuz ... 1. folyt./ il

n e w y o r k

az amerikai hírgyűnökség moszkvai tudósítói gyorsírásban jelentették a szojuz-10 felbocsátását, és bő terjedelemben tudósítanak az űrrepülés feladatairól. az ap hírgyűnökség hangsúlyozza, hogy a szojuz-10 közös kísérleteket végez majd a hét-főn felbocsátott szaljut űrállomással. a upi tudósítója, shapiro megjegyzi, hogy az utóbbi években a szovjet űrkutatási program űrállomások létesítésére összpontosította a figyelmet.

w a s h i n g t o n

dr. george low, az országos űrhajózási hivatal /nasa/ igazgatója így kommentálta a szovjet űrhajó felbocsátását: „nagy érdeklődéssel figyeljük a szojuz-10 repülését, és nagy sikereket kívánunk a szovjet űrhajósoknak küldetésük teljesítésében. januárban a csillagvárosban tett látogatásom során személyesen találkoztam satalovval. örülök, hogy ismét űrrepülést végez,,.

b o n n

a dpa nyugatnémet hírgyűnökség közli a szovjet űrhajósok életrajzát, és satalov nyilatkozatát, amelyet a start előtt tett.

heinz kaminski, a bochumi csillagvizsgáló igazgatója úgy nyilatkozott, hogy nagy érdeklődéssel kísérik a szovjet űrkutatási kísérleteket. elmondta, hogy a bochumi csillagvizsgáló kitűnően vszi a szojuz-10 rádiójelzéseit.

p r á g a

- mindegyik új szovjet űrkísérlet nagymértékben járul hozzá a tudományos-műszaki haladáshoz - jelentette ki jaroslav kozesnik, a csehszlovák tudományos akadémia elnöke a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában.
/folyt.köv./

ll

- 75 -

kk.86./ szojuz ... 2. folyt./ il

kifejezte azt a meggyőződését, hogy a szovjet űrkutatás a szaljut felbocsátásával rendkívül fontos szakaszába érkezett, s hogy ezt erősítette meg a szojuz 10 felbocsátása is.

v a r s ó

„a föld körüli pályán komoly munka kezdődött,, andrzej marx hírneves lengyel csillagászprofesszor pénteken így kommentálta a szojuz-10 felbocsátását. hangsúlyozta, hogy a lengyel tudósok nagy érdeklődéssel várják a szovjet űrhajósok munkájáról szóló híreket.

k a i r ó

az al ahram pénteken vastagbetűs cím alatt adott hírt a szojuz-10 felbocsátásáról. a kairói lap hangsúlyozta, hogy a szovjet űrhajósok közös kísérleteket végeznek a szaljut űrállomással. a szovjetunió az űr tudományos meghódításának új szakaszába lépett azzal, hogy megkezdte föld körüli pályán keringő űrállomások létesítését, - mutatott rá az al ahram.

t o k i ó

az összes japán esti lapok első oldalain központi helyet foglalnak el a szojuz-10 felbocsátásáról szóló tudósítások. a lapok közlik a szovjet űrhajósok fényképeit és életrajzait. hangsúlyozzák, hogy a szovjetunió jelentős lépést tett űrlaboratóriumok létesítésére. az űrállomásoknak nemcsak a naprendszer tanulmányozása szempontjából van nagy jelentőségük, hanem kiindulási alapot biztosítanak ahhoz, hogy az ember eljusson más bolygókra./mti/

--

21.10/il

ll

- 76 -

o

kk. 84. űrvisszhang

ds/ne-ju bs

p á r i z s, 1971. április 23. /mti/

a péntek délutáni francia lapok vezető helyen közlik a szojuz-10 felbocsátásának hírét. a france-soir kommentárjában hangsúlyozza, hogy ez az első lépés egy állandó űrállomás létesítése felé, amely egészen új távlatokat nyit az emberiség előtt. az űrállomások egyaránt lehetnek laboratóriumok, gyárak és megfigyelőhelyek. megállapították ugyanis, hogy egyes ötvözeteket és egyes oltóanyagokat sokkal jobban lehet a súlytalanság állapotában előállítani, mint földi körülmények között. elképzelhető tehát, hogy tíz év múlva ilyen „gyárak,, keringenek majd a föld körül. az űrállomások további fontos feladata a föld megfigyelése lesz. az űrállomásokról jól meg lehet figyelni majd a jéghegységek útját a sarki tengereken. figyelmeztetni lehet a hajósokat a viharok által veszélyeztetett övezetek elkerülésére, s egyéb olyan megfigyeléseket lehet végezni, melyek fontos meteorológiai távprognozisokat tesznek majd lehetővé.

--

kk 85. drámafesztivál

hj/bs-ju

m o s z k v a, 1971. április 23.

hável józsef, az mti tudósítója jelenti:

pénteken este a moszkvai ifjusági színház együttese bemutatta somogyi tóth sándor „hogy állunk fiatalember?,, című kisregényeken színpadi változtat. a bemutatón, amely egyúttal a fesztivál záródarabja, megjelent malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője, valamint a színművészeti küldöttség több tagja, továbbá kis lászló, a moszkvai magyar nagykövetség kulturális tanácsosa.

ugyancsak pénteken egy másik fesztiváleseményre is sor került: megkezdődött a magyar-szovjet színházművészeti szimpózium, amelynek fő témája a szocialista színházművészet nemzeti és internacionalis vonása. ezenkívül a résztvevők megvitatják a magyar és a szovjet színházművészet egymáshoz való közelségének és kölcsönös gazdagításának kérdéseit, a pozitív hős szerepét a mai irodalomban.

/ folyt. köv./

20.32/ju

ll

-77-

kk 85. / drámafesztivál... 1. folyt./-ju

boleszlav rosztokij, a tekintélyes szinikritikus, a fesztivál eredményeit elemezve, hangsúlyozta: a művészeti szeregszemle ismét megmutatta a színpad szovjet és magyar mestereinek azt a törekvését, hogy hozzájáruljanak a kommunista világnézet kialakításához, megerősítsék a jelenkor humanista eszményeit.

kazimir károly, a thalia színház főrendezője emlékeztetett arra, hogy a magyar fővárosban száz évvel ezelőtt gogol „revizorának”, bemutatójával kezdődött meg az orosz szerzők diadalmenete a magyar színpadon. elmondotta, hogy a felszabadulást követően 600 orosz és szovjet szerző műveit mutatták be Magyarországon: Alekszandr Gerskovics színháztörténész azt a véleményét hangsúlyozta, hogy a magyar dráma szovjetunióbeli hódításához jó kiindulópontot nyújtott a fesztivál. ez azonban csak kezdet, amelyet tovább kell fejleszteni.

molnár gál péter, a népszabadság szinikritikusa azt javasolta, hogy 1973-ban, a moszkvai akadémiai művészszínház alapításának 75-ik évfordulóján, tartssanak nemzetközi konferenciát sztanyiszlavszkijről.

darvas józsef, az írószövetség elnöke a magyar drámairomdalom mai problémáiról tartott nagy figyelemmel követett előadást.

a magyar-szovjet színházművészeti szimpozion szombaton ér véget.

a fesztivál zsürije vasárnap ítéli oda díjait.

.-.-

kk 87. szvsz elnökség

ds/ne-ju bs

p á r i z s , 1971. április 23. /mt1/

a szakszervezeti világszövetség elnöksége pénteken befejezte háromnapos párizsi ülészakát. az ülészakon megemlékeztek a párizsi kommün 100. évfordulójáról, majd pierre gensous főtitkár jelentése alapján megvitaták a nemzetközi szakszervezeti mozgalom fejlődését az utóbbi időszakban. végül megvitatották ibrahim zakaria titkár jelentését az szvsz-nek az ensz különböző szerveiben kifejtett tevékenységéről.

/ folyt. köv. /

20.55/ju

ll

-78-

kk 87. / szvsz elnökség... 1. folyt./-ju

az elnökség által elfogadott határozat részletesen elemzi a szervezett dolgozóknak a monopóliumok és az imperializmus ellen, a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért és a békéért vívott harcát. a határozat rámutat, hogy az utóbbi időben még szorosabbá vált a monopóliumok és a kapitalista államhatalom összefonódása, a nagytőke hatalma mind nyíltabban antidemokratikussá válik, s egyre fokozódnak az elnyomó törekvések a szakszervezetek guzsbakötésére. ugyanakkor a nagytőke ravasz propagandával terjeszteni igyekszik az „osztályegüttműködés”, ideológiáját, hogy ilyen módon integrálja a munkásosztályt a kapitalista rendszerrel. új problémákat vet fel a monopóliumok egyre fokozódó nemzetközi jellege is, ami nemzetközi szinten befolyásolja az osztályharc alakulását.

az elnökség részletesen foglalkozott a szakszervezeti egység kérdésével, s a határozat megállapítja, hogy számos kapitalista és fejlődő országban jelentős haladás történt a különböző irányzatú szakszervezetek közötti együttműködés terén, a szakmai szövetségek szintjén állandóan erősödnek az egységet célzó kapcsolatok. ezt a rendkívül pozitív folyamatot meg kell gyorsítani, s az szvsz minden erőfeszítést megtesz ennek érdekében.

a nemzetközi szakszervezetek szintjén az szvsz pozitívan értékeli a különböző nemzetközi szakszervezeti szövetségekkel létrejött kapcsolatokat. az elnökség értékeli a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségének azt a döntését, is, amelylyel az érvénytelenítette a szocialista országok szakszervezeteivel való kapcsolatokat tiltó korábbi határozatát, sajnálattal állapítja azonban meg, hogy a cisl nem hajlandó tudomást venni a nemzetközi szakszervezeti mozgalom belülről erősödő egységirányzatról, és továbbra is kitér az szvsz-szel való kapcsolatfelvétel elől.

az elnökség örömmel veszi tudomásul, hogy világszerte kedvező visszahangra talált az összeurópai és összázsiai szakszervezeti konferenciákra irányuló felhívása.

az elnökség foglalkozott az indokinaival helyzettel és fel-szólította tagszervezeteit: kövessenek el mindent annak érdekében, hogy megszüntessék az amerikai agressziót indokináiban, s az egyesült államok és szövetségesei gyorsan, teljesen és feltétel nélkül visszavonják csapatáikat abból a térségből és tiszteletben tartsák az indokinaival népek önrendelkezési jogát.

/ folyt. köv. /

21.20/ju ll

-79-

kk 87. / szvsz elnökség... R. folyt./-ju

az elnökség végül a közel-keleti helyzettel kapcsolatban állást foglalt a konfliktus békés rendezése mellett a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozata alapján, s leszögezte, hogy az szvsz támogatja a palesztinai néppel való szolidaritásra irányuló nemzetközi szakszervezeti konferenciát, s tevékenyen részt kíván venni a szeptemberre tervezett konferencia munkájában.

--

kk 88. bandaranaike

fm/mh-ju nt

c o l o m b o , 1971. április 23. /mti/

bandaranaike asszony, ceylon miniszterelnöke pénteken este rádióbeszédet mondott, felszólította a kormányellenes lázadókat, hogy adják meg magukat, ellenkező esetben - fűzte hozzá - kénytelen lenne elrendelni a fegyveres erők átfogó offenzíváját a lázadás leverésére. azok, akik leteszik a fegyvert és megadják magukat, kegyelmet kapnak.

a felkelőkhöz intézve szavait leszögezte, hogy „ügyük - vesztett ügy,,, a kormány teljesen ura a helyzetnek. háromezer lázadó őrizetben van, vezetőik zömét elfogták, a többiek pedig kénytelenek voltak visszavonulni az őserdőbe.

a ceyloni kormányfő a lázadás kitörésének körülményeit ismertette közölte, hogy a kormányellenes elemek ,, egyetlen nap alatt akarták magukhoz ragadni a hatalmat. gondosan kidolgozott tervük volt arra, hogy április 5-től 6-ra virradó éjszaka országsszerte összehangolt támadásokat indítsanak az összes rendőrszoba ellen, a miniszterelnök-asszony elismerte, hogy a ceyloni fegyveres erőket április 5-én váratlanul érte a lázadók első támadása. mint mondotta, a lázadás kitörésének pillanatában még nem rendelkeztek elegendő fegyverrel, lőszerrel és repülőgéppel.

/ flyt. köv./

21.20/ju *ll*

-80-

kk 88. / bandaranaike ... 1. folyt./-ju

a ceyloni kormányfő végezetül köszönetet mondott mind-azoknak a külföldi országoknak, amelyek ceylon kérésére segítséget nyújtottak a lázadás leveréséhez. / reuter, ap/

x x x

szerkesztőségek tájékoztatására!

bandaranaike asszony rádióbeszédében utalt a knk colombói nagykövetének és a nagykövetségi dolgozóknak a kiutasítására is. közölte, ,, az egyik külföldi nagykövetséget,, figyelmeztették arra, hogy ne nyújtsanak segítséget és támogatást a terroristáknak. ,, mivel azonban nem hallgattak e figyelmeztetésre, felkértem a nagykövetet, hogy zárja le a nagykövetséget és távozzék az országból,, - mondotta. /ap/

--

kk.89. rövid hírek

pn/il bs

1971. április 23. /mti/

h a v a n n a

osvaldo dorticos kubiai köztársasági elnök csütörtökön fogadta nyikolaj bajbakov szovjet miniszterelnökhelyettest, az állami tervbizottság elnökét, aki kormányküldöttség élén tartózkodik kubában. a felek eszmecserét folytattak a két ország gazdasági együttműködésének további fejlesztéséről./taszz/

b e r n

giovanni bucher volt braziliai nagykövetet - aki, mint ismeretes 40 napot töltött a gerillák fogságában - svájc tokiói nagykövetévé nevezeték ki. közölte a külügyminisztérium pénteken./reuter/

c a t a n i a

az olasz hatóságok tervet dolgoznak ki az etna izzó lávafo-lyamtól fenyegetett, és a veszély miatt kitelepített családok megsegítésére. pénteken újabb kráter nyílt az etnán de a geológusok szerint ez nem fenyegeti közvetlenül a lakott településeket./upi/

/folyt.köv./

- 81 -

21.30/il

ll

kk.89./ rövid ... folyt./ ↓↓

Luxemburg

n. arutyunjan-nak a szovjetunió legfelső tanácsa elnöksége elnökhelyettesének vezetésével pénteken a legfelső tanács küldöttsége érkezett luxemburgba a képviselőház meghívására./taszsz/

L o n d o n

edward heath brit miniszterelnök pénteken ebédet adott robert mcnamara, a világbank elnöke tiszteletére, aki csütörtök óta tartózkodik a brit fővárosban. a munkaében jelen volt douglas-home brit külügyminiszter és anthony barber pénzügyminiszter is./afp/

r ó m a

luis corvalan, a chilei kommunista párt főtitkára pénteken négynapos olaszországi látogatásra érkezett szófiából, ahol részt vett a bolgár kommunista párt kongresszusán. a chilei kommunista párt főtitkárhelyettes, giancarlo pajetta és az olasz kommunista párt más vezetői fogadták a repülőtéren.
/mti/

-- főtitkárát enrico berlin-
guer főtitkárhelyettes

kk.90. olaszország

hf/hi/il nt

r ó m a , 1971. április 23. /mt1/

az olasz szakszervezetek péntek este giacinto bosco miniszterrel törőnt megbeszélés után bejelentették, hogy lefújják a postai dolgozók több napja folyó munkalassítási sztrájkját, melynek eredményeképpen mintegy 400 tonna levél halmozódott fel az ország különböző postahivataliban.

a szakszervezetek szóvivője bejelentette, hogy a kormánytól ígéretet kaptak arra, hogy emelik a postai dolgozók fizetését, ugyanúgy, ahogy a közelmúltban rendezték más közszolgálatási ágazatok alkalmazottainak bérezését is. a szakszervezetek ezzel kapcsolatban szombaton konzultálni akarnak a sztrájkban érintett 160 000 postai alkalmazott képviselőivel, s ha ezek elfogadhatónak találják a kormány ajánlatát, a szakszervezetek véglegesen lefújják a jövő hétre bejelentett kétnapos sztrájkot is. ,

az egy hónapja tartó munkalassító sztrájkok több milliárd lírára tehető kárt okoztak az ország gazdasági életében./ap, upi/

--

21.30/11 *cl*

- 82 -

kk.91.indokina

ms/nm/il nt

1971. április 23. /mt1/

s a i g o n

a dél-vietnami a shau völgyben folytatott offenzíva részeként pénteken amerikai helikopterek több ezer liter repülőgépbenzinnel és napalmmal öntözték meg az őserdőt, hogy felgyújtva azt elpusztítsák a növényzetet. emlékeztet, hogy legutóbb a kontum tartományban étesített 6. számú saigoni tüzérségi támaszpont környékén alkalmaztak hasonló „harcmódot”, az a shau völgytől keltezt hírgyűnökségi tudósítások szerint a hadműveletben még mindig „nem sikerült felvenni az ellenéggel a harci érintkezést”, ezzel együtt mind több jel mutat arra, hogy a hadművelet inkább csak papíron létezik, a vele való foglalkozás tényleges hadiesemények-tehát kudarcok, vereségek és veszteségek híján arra jó, hogy feledtesse a legutóbb laoszi invázió csufos kudarcát.

az a shau völgy bejáratától hat kilométerre amerikai tüzérségi támaszpontot rendeztek be./reuter, upi/

p h n o m p e n h

lon nol marsall, kambodzsa ujrakijelölt miniszterelnöke - az afp értesülése szerint - pénteken otthonában négy tanácsadó-jával folytatott kormányalakítási tárgyalásokat. a négy között volt son ngo thanh, aki egy korábbi reuter-jelentésben sirik matak jelenlegi ügyvezető miniszterelnökkel és intam tábornokkal, a nemzetgyűlés elnökével együtt az új kormány miniszterelnökhelyetteseként szerepelt. az új kormány megalakításáról az afp nem tud, de értesülései szerint az ezzel kapcsolatos tárgyalások jól haladnak és son ngo thanh ilyen értelemben tájékoztatta a marsallal folytatott megbeszélése után cheng heng államfőt.

a francia hírgyűnökség úgy értesült, hogy lon nol két amerikai kezelőorvosa határozottan eltanácsolta őt feszített munkával járó tisztség elfogadásától. az orvosok állítólag kijelentették, hogy lon nol az életével játszik, ha hajlandó aktív szerepet vállalni egy új kormányban.

ugyancsak a francia hírgyűnökség jelenti, hogy hazarendelték tokióból sim vart, kambodzsa japánban akkreditált nagykövétét, hogy közreműködjek a kormányválság megoldásában. a nagykövetet még a francia időkből leveles antikolonialistaként ismerik, s az értesítés szerint is volt, majd egy befolyásos lapot szerkesztett./afp/

--

21.42 / *ju*

- 83 -

kk 92. szovjet-francia vegyesbizottság

hf/hi-ju bs párizs, 1971. április 23. /mti/

április 19 és 23 között párizsban megtartotta 8. ülészetét a szovjet-francia tudományos-technikai és gazdasági együttműködési vegyesbizottság, amely a két ország közötti megegyezés alapján 1966 június 30-án jött létre.

az ülészet végeztével pénteken közös közleményt hagytak jóvá, ebben a bizottság összegezte a tudomány, a technika és a gazdaság különböző területein kifejtett tevékenységét. A közlemény részletesen megvizsgálta, hogyan hajtották végre azokat az intézkedéseket, amelyek érintik a szénbányászat technológiáját és technikáját, a tengervíz lepárlását, az energetikát, a meteorológiát, az agrártudományt, az építkezést, az óceanográfiát, a tudományos és technikai előrejelzésekben alkalmazható számítástechnikát.

a közlemény megállapítja: a bizottság jóváhagyta azokat az új, közös munkaprogramokat, melyeknek feladata, hogy biztosítsák a két ország közti együttműködés további elmélyítését és kiszélesítését.

a bizottság megegyezéssel vette tudomásul, - hangsúlyozza a közlemény - hogy a szovjet-francia vegyes ágazati munkacsoportok az elmúlt 4 év folyamán hatékony és hasznos munkát fejtettek ki a szakértői küldöttségek cseréjének fejlesztésében, s ez lehetővé tette a tudományos-technikai tapasztalatok kölcsönösen előnyös széleskörű cseréjét.

a közös közlemény megállapítja, hogy a vegyes ágazati munkabizottságok tevékenysége elősegítette a szovjet-francia kereskedelem bővülését, a bizottság azt javasolta, hogy a munkacsoportok dolgozzanak ki újabb, mindkét fél érdekeit szolgáló, hosszútávú gazdasági együttműködési tervezeteket, amelyek előírásnyoznák francia cégek részvételét szovjet vállalatok modernizálásában, valamint újabb ipari vállalatok létesítésében, s lehetővé tennék szovjet szervezetek részvételét új francia ipari objektumok építésében.

/ folyt. köv. /

21.45/ju

-84-

kk 92. / szovjet-francia... 1. folyt./-ju

a szovjetunió kilencedik 5 éves terve és franciaország vi. gazdasági fejlesztési programja új lehetőségeket nyit a két ország közötti együttműködés számára, - állapítja meg a közlemény.

a szovjet-francia vegyesbizottság 8. ülészetéről kiadott közös közlemény végeztül hangsúlyozza, hogy a szivélyes légkörben végbement ülészeteken olyan közös javaslatokat dolgoztak ki, melyek lehetővé teszik a szovjetunió és franciaország együttműködésének további fejlesztését. /tasz/

kk 93. szovjet tiltakozás

vö/nm-ju nt was h i n g t o n , 1971. április 23. /tasz/

a washingtoni szovjet nagykövetség határozott tiltakozást jelentett be az egyesült államok külügyminisztériumában az újabb szovjetellenes diverziós cselekmény miatt, amelynek során a new york-i amtorg szovjet kereskedelmi szervezet helyiségében bomba robbant.

a szovjet nagykövetség felhívta az amerikai külügyminisztérium figyelmét arra, hogy az egyesült államok hatóságai mindezt eddig nem találták meg és nem büntették meg az előző robbantások tetteseit, s közölte, ez jogossá teszi azt a feltevést, hogy az április 22-i merényletet ugyanazok az ezideig szabadlábon lévő bűnös elemek követték el. az amerikai hatóságoknak az elnéző magatartása csak buzdítólag hat a fasiszta módszereket követő cionistákra, akik a zsidóvédő liga tagjai, hogy újabb bűncselekményeket kövessenek el az egyesült államokban lévő szovjet állampolgárok és intézmények ellen.

a szovjet nagykövetség nyilatkozata követeli, tegyenek hatékony intézkedéseket az egyesült államok-beli szovjet intézmények és szovjet dolgozók megvédésére. /mti/

22.00/ju

-85-

ju/nt

56. rövid hírek
57. papa doc
58. skót szakszervezetek
59. amerika-izrael
60. németh károly
61. ürrepülőtér
62. szojuz
63. chaban-delmas
64. karjalainen
65. pakisztán
66. kozmosz
67. szojuz
68. ceylon
69. rogers
70. pajetta
71. brandt
72. bolgár kong.
73. kieg. a kk.69-hez
74. törökország
75. közös piac
76. veteránok
77. palme
78. üdvözlések
79. szojuz 10
80. szovjet -finn
81. chaban delmas
82. közel-kelet
83. moszkvai tv
84. ür-visszhang
85. drámafesztivál
86. szojuz 10
87. szvsz
88. bandaranaiké
89. rövid hírek
90. olaszország
91. indokina
92. szovjet
93. belga kormány
94. szovjet tiltakozás
95. hírjegyzék

-. -

- v é g e -

- 86 -

22.10/ju

ad

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 338-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1971. április 24.

kk 1. v á r h a t ó

1971. április 24. szombat /mti/

by szb pi

moszkva:

szófia:

zágráb:

uj-delhi:

beirut:

brasília:

port au prince:

washington:

new york:

szojuz-10 és szaljut

bkp-kongresszus

chaban-delmas látogatása

kelet-pakisztáni helyzetjelentés

felvonulás a török tömegmészárlás évfordulóján

scheel látogatása

duvalier temetése

háboruellenes tömegtüntetés

u thant Európába utazik

-. -

kk 2. belga kormány

ms/ne szb nt b r ü s s z e l , 1971 április 24. /mti/

belgiumban pénteken egésznapos ülést tartott a minisztertanács. a napirenden gazdasági kérdések szerepeltek, amelyek közül a legfontosabb, az árelőzések kérdése kormányválsággal fenyegetett. az ügy előzménye az, hogy a kormány szokatlanul szigorú szankció-tervezetet dolgozott ki azon vállalatokkal szemben, amelyek indokolatlan áremeléseket hajtanak végre. a tervezet a gazdasági és pénzügyi körök haragját váltotta ki és szembeállította egymással a szocialista és a keresztényszocialista minisztereket, kormányválsággal fenyegetett.

/folyt.köv./

7.35/szb

-1-

6811